صلوا علیه وسلموا تسلیما و بعد اقل العباد جرما و
اکثرهم جرما یحیی بن مصطفی الحسینی الزنوزی الاصل تبریزی
المسکن المتخلص به مضطر مناسب قوه متعلمین اطفال
افراد چند از لغت فارسی و ترکی بنظم مسوده نموده به
جهت تشویق و تحریض ایشان مسمی بشوق الصبیان کرد و
بالله التوفیق انه خیر مستعان

القطعة الاولی فی بحر المضارع

ای مشتری شمایل خورشید اشتهار … در بند کیسو تو دل ماست بیقرار
مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات … شعری بخوانمت که بیه باشد آبدار
کلک سخی خامه بگفتن قلم کان معدن نشت … قاصد بریذ باشد نخچیر دان شکار
عقد دوقون بو بو نبا عقد صنعیر … خرم اخیا آمد باغست مرغزار
زورد اکه موج جهر کو که وسیخ شیش … بلد بر چه پاربسال اولمحکم استوار
اسلاف بخیش عیش اقا اسیر بر بیج … بکشاو در آکن آچ شمر ایمرکه هوش

صلوا علیه وسلموا تسلیما و بعد اقل العباد جرما و
اکثرهم جرما یحیی بن مصطفی الحسینی الزنوزی الاصل تبریزی ثم
المسکن المتخلص به مضطر مناسب قوه متعلمین اطفال
افراد چند از لغت فارسی و ترکی بشیبا نظم مسوده نموده به
جهت تشویق و تحریض ایشان مسمی بمشوق الصبیان کرد و
بالله التوفیق انه خیر مستعان

القطعة الاولی فی بحر المضارع

ای مشتری شمایل خورشید اشتهار — در بند کیست بود دلم ماست بیقرار
مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات — شعری بخوانمت که بفهمی باشد آبدار
کلک است خامه یعنی قلم کان معدن است — قاصد برید باشد نخجیر دان شکار
عقد دوربو بوینباغی عقد است صغیر — خرم اخشی طآمد باغست مرغزار
زورق ایله هوج جه بر کوکره وسنج شیش — بلبل چه بارست اول یحکم استوار
اسلاف بخیش جوشنوا آقاسر بر پیچ — بکشا و واکن آچ شمر ایمر که هوش

مجموعه - ج ل ا - مشوق الصبیان و
مختصر تحفه میرزای شیرازی چاپ - ۲ - مختصر
نخبه میرزا به خط جعفر بن محمد مرندی سنه ۱۲۷
که باید ۱۲۰۷ و یا ۱۲۷۰ باید نوشته باشد
۳ - رساله در نجوم . ۴ - رساله توسل
موسوم به گلشن عطارد تألیف عباس عطارد
۵ - در تقدیم ... حوادث

شماره ۲۴۰

اقتشاش شاید بد قازان جوش قینماق	الکوج اسره است برکین کتوربت
در مجره انجم چلك الون ست رایکش	دو بیماکوفتن بولوب مانند یوز غبار
برکسیز چو کل ادهباش اچوخ کشاده سر	بر بولولرکین عرق تر شباش نیت بان
زهت لب ادابن کوشیجی و دامیملخ چکید نست	شد خلکر و به محض نیل ارخ جوب بان
نغلست نالتیر ائی دان کومور غال	شبر دو سیرن سوبوخ زغن فار غلبر قار
کر دو چو کرکهکان اوی فوبلوس سر نکون	فردوس خلد هست هشت و نکا باد
اور کیمه اعلام مون النمیش بیجته	خسرو ملك شهنشه هست شهریار
گجکیکر نشست نرم بوموش ساقه راجق	بستن ایکیجانلوکر و دهن داشمار
بغله دسته نفس دم سر است بنو	کشوچه شهر عوطه سبوباتماق آشکار
بیتالجکست عکیده اموب و لی	دوشید ساقد جست بپوشد بکاخ

القطعة الثانية في بحر الرمل

ای بدخشانه خورشید گهر شد غلام	وصف خشاجها برکرفت ازسر تمام
فاعلاتن فاعلات فاعلات فاعلات	قطعهٔ خوبی نوشتیم ازبرایت والسلام

هند و انقای نوز آمد خربوزه قاوون بود	قش زمستانا یاز تابستان و قرص یوزچ دایم
شد نیم و مادیل قارین شکم یوشد و زر هست	کوکلک سلم آنی میدلتو هار اکر سم
شد نخ جابغل قو لتوخ و تیغ انان	هست مرکان کبر اکرزلف بو یحلی کاسم
بیت نیز نیو نیم یون سر کنجشك الله	ماشه انبرانش اوت الا بوحار تام داسم
مرغ قونش و تخم مرغ امد یومر تا کوه داغ	هست صحرا چو سیابان خیر زاد آدنا
کرلش فور و موقار شعله ابلا ارامادان	سنك ایت آمد موش سیجا کربه پشك مدود
خرس بی زاغ قار غار اغ باغ انکو لور وم	لنکشد شخص چوق او لنك فوطه دد جما
خاك نوپر اربلق قوم سنك انش کیتك کلوخ	بر اسیخ دود اوزلخ باشت هست بدشد ام
راست دو غر یحرف سنو الدر زوغ مجم	جو د و نقوس سنش سر خك جوجی مطلب مرام

القطعة الثالثة في بحر المتقارب

ابالالر دخشانیکو سیر	ز من وزن شعر بکر فتی خبر
فعول فعول فعول فعول	تقارب شد این بحر دان مختصر
سخن سونکو دی مکوسولمه	زبان دل دهان اغز باش است سر

قولاق گوش موی ساچ ایاق است پا / بورون بینی و لب دوداق ارکر
بود دیش دندان سقال ریش / سموک استخوان دست الیک باش سر
کوز و دیده چشم ارخه پشت عقب / قباخ پیش رو او وزن شانه اشر
قاش ابرو و زانوی دیز گیت برو / بوغاز است حلقوم اوپکه دگر
بیا کل بیا کلمه بر خیز قالخ / بگیر ال بخور یی کچ چالخ کز
چورک نان نمک توز ات گوشت دان / یوقورت ماست سوت شیر ایار بیر
الکدر شد تیل شیشاق اماس دان / چکن دوش قارچ و چیر اشتر
باجی خواهر آتا پدر کوهان / آنا مادر آرواد زن شوهر ار
برادر چه قارداش عمه بی بی / کنیز قیز دختر اوغلان پسر
قویون گوسفند او کوز گاو دان / شتر شد دوه ایشک و لاغ خر
قابو کد بزن و بمیر داوله / آغاج چوب یو خانه بالتا تبر
ملایم خوش آیند قورخیست باک / بد وبر علف اود قوو آمد شرر
دگرها انچه استیا وسای زرد / اره بیچی قاشیمه خارش شمر

سوبیرا

سو بیرا مه بز گچی را بکو / سفید آغ است آق صبح بلشد سحر
بود بارماق انگشت پهلو یان / زبانه الو میکشد دان چکر

القطعة الرابعة فی بحر الرمل

ای دل بیمار اشهد لبت پچون دوا / ای دل و جانم بجانان نازنین تو فدا
فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات / همچو بلبل تو بجو الیق الحق صبح و مسا
جا بالش یاستیق پیرهن کوینک تون مار یر جادان / کفش باشماق موچه سما کوک و زن قبا
سبز یاشل سرخ قرمز کوک توق قاره سیا / آب سو نوشیدن ایچماق برف قار صدا
یاغ روغن اجی تلخ و باغ عسل خوردن یماق / خواب یاتماق بزم مجلس ابرو ایلماق جدا
گرسنه آج سو سوسنه توخ اولدی سیر شد / خوشه سنبل تخم بیج ریشه هاردان ارکجا
روز کوندز شب گیجه اولدی و زن سبا امده / اگر دی تو چو بر شد بکون کشی کی الله خدا
بچ نو وال بیرش داد و ستد کوچ نو ودان / چومکن نشوار کرو ادستی جا بو سرا
پیشه صنعت کر قوبر کشد میسا قور و / عرصه میدان اکور کن بلما اول ابتدا
خیل ویشد امد لوق زخم یار بست / خاطر و کن قلب ماشید بلمس ما نم داعزا

راد بخشنده ایر ابو چکمه مکش شنو ایشت | بز برف یخ نیشمش هست تهمت افترا
چو غزب یو لیمین هم سترون دو عجین | بوی ایچ باشد شنا تعریف یو مجیرا کدا
هست ربط اولارك الوجه الجبه تاب بیاب | خوخ شفتالو کلتان البالو جز سوا

القطعة الخامسة في بحر التقارب

ایا طاق ابروت ماوای نان | بخوی تو مجموع یعنی ایاز
فعول فعول فعول فعول | تقارب شد این بحر پس دلنواز
یکی بر ایکی دو سه اوچ ابدان | چهار اولدی درت و پنج بیش کنه باز
شش التی بو هفت یدی ولی | دکر هشت سکز اوز وشد دراز
نود طقوز اون ده ایکرمی بیست | دونوز بیچ چهل قرق وستو پیاز
بر پنجاه شصت التمش بکو | بکس تو هشتاد الفوشه باز
من بایتمن و بیش ارتوخ کم آز | نود دوقسن صد یوز و مین هزار
دبان پاشنه سینه شر ابدان | کلیداست قفل احتیاج و نیاز
بحیره رونست مبرنی ایشك | بو قلیه ورما بو بس پیاز

اوزوك باشد انکشتر زور قزل | کومش نقره یلزنگ نوشت حرص
نکنجد سخن ما از تنکست دار | فراخست کین انبر امد چه کاز
تلیماشبار یوما یاق دونك | اسپاسست یاین بخاری فراز
دوشك بکیرد برجین یوت | کلنکست در ناکشاد است باز
سبل بیو کیك و بره قاز بکین | بود زود تیز هست ادنیا کداز

القطعة السادسة في بحر الخفيف

تو رو مکر دان ای شوخ از من | من خوشم چینم روی تو خمن
مستفعلن فع مستفعلن فع | بنکر با این بحر بیست احسن
ایده است سنجد سیب است آلما | بر باشد چو اسا لماق فکندن
مهما قناقست بخنن بشر واق | محبوس ووسیل اباجه ست رودن
آیینه کزکی خوشکل کوزل دان | خیاط درزی ابنه است سوزن
دکی برنج هم زم اودون شد | حجاب الخدان کورماق دیدن
خوابید یاتدی بیدار اویاقست | قان خون باشد سر است کشتن

الدوم خريدم باندو بنوزان   تيزرت بلبل زان كسيماين بيدن
ادنيج دير صدف نده قاپو برقا   سرماسو بوخ ذابيو كردن
جنكوله جهدلك بر داشت كونديكي   تيهاچه كرز ابن ساچماكر بدن
روباه تولكي خركوش دوشان   قاپاق دبودنكلز ار كلشن
با خذ نكه كرد بيكانه باد است   شستن يوماقست چماقشردن
آرپا جو امد است چه قاطر   كنبچو بوقد ادارپشد ازذن
اند بمبند اخت اوخ تير باشد   سوك بزركيست كلپاق خندن
جنكست دعوا سيكار ايش سيكي   اورناميشاد رسيد برزن

القطعة السابعة في بحر الخفيف

اى عارض تو بامه مقابل   دلهاى عالم برتست مايل
مستفعلن فع مستفعلن فع   بحر بيت خوشتر شعر بيت قابل
بخاندرودن بول ايلماشاش   بيهوده اوسماكربى بود بل
جاروب سبركه كرباس بزدان   سونكجار اتشمر جسمايل
مشت يومروق ايلو سواك   فارنماست اشبه تنبل جهه كابل
برغاله اولاق بره قوزيدان   شاد الست فوزن ساميل اكربل

نجه قرانلوق شب تار كوبيند   زاسيده وعده كجاوه محمل
سيماب جيوه ارزيز قالاى   كر بيج خشت باليخ بود كل
سنكاسفال وخركاه چادر   تومحنت آسيك غربال غربيل
صيندوقچه درج بركه بو حوض   كون چرم باشد ايچ اوتجى فلفل
تربيت محنبا شلوار ازار است   تكمه است دوكمه باشد يورك دل
بقاق جمع كن سوز بكبه الميد   آذوقه خورشاماواى منزل

القطعة الثامنة في بحر الرجز

ايدلر سهين بدن ابقامت سر و روان   مانند تو بكدلبر نديد انسان كمدر جهان
مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن   هر صبحكه بسفطعه ماننده بلبل تو بخوان
تشمشير مسلملي فليج ديبا حرير آمد ايك   خرد تو بيه عشق اوتندر وخيله مكر دان
باشيد بوشقا سيرنشم ورزمناسا جماق نقش   بنم سرنيش تو چريش چهل شتا تو سين كر كجون
عيد ابا بزام ايلدر بر فست قاش همچون نكين   اربد و تو مور اشهر لشكر قو شو جوزن
نيد و غم غصه زحمت ولي رنج وعنا   جلبا بانيم باغليدوسته با بنا اشنا چوغان

کرشنکلاش سوسماخت و قورسا ایل — سنبش شکسته وخوبا خوامفر زا یکان

کشته است بلوط لکو اندازه طرح نارنو — برکرد وانجم قیت تو تبیلسنه دان

کربه نوچو خابست اختار ما اقد جستجو — تا است بولچ جا بادکن او وت شکه کبا او تادر

الدان بیکابامد بخلیش کوه شکاشد کلیه — انجم عد کود شمیے کو بنو شبد کان

باران بلقش تامالی وش بند قنبر بان — بازو بلک شنادر لخ جاد لخا باشد

بیرف ابر کیش بانلشی روی رین کالا متاع — روند باقر شاود وامد تکرک کاسا مان

ظرف قنیر ما سو نوکر ... ما — جاسید او شبکه ند کبه انشبه قاباغ نو دان

دالش اوریخ سوخ للک قوی وسینه نو لاوج — کرشد فراخ شند اد رنج بلوز تو فشان

بشر مجلیس زامد هم اوزاهستر کو — بولدانش هید هم کما الطراف مے بامد کنان

قو وجماز سیند بتوفر به کوک واغز اوخ — کودک وشلخ شبا کو ابر فرج بز جوان

نوسترفرزادان اسکرک عطسه استفر باوالی — عقل خرد مشد فاو انشبر بو او انشیان

القطعة التاسعة في بحر الخفيف

ای مثال لعلت رخسا انرین — لعل لب تو چو شهد شیرین

مستفعلن

مستفعلن فع مستفعلن فع — این بحر باشد بحر نوآیین

مقراض قیچی کب ختم باشد — قرجیک تراشید بالش چو بالین

کوسپند وکدی ساغز پیاله — بیند وضیحت بهتر بود زین

بحر است دریا ارتیده دیگر دان — زیباست کوچک شنشت جرکین

مرده اولی دانشالق سرو راست — تیما نا خوش آفر چو سنکین

اروغ کیر یاق کوشیب چالشدی — عصر است الکیند بحظهر است پیشین

امر تو بکوی نیوز اصباحت — ذره است او غرمجه راهت کابین

پشه است ملجك پرواز او شیاق — جلفاست کاذر بوامده این

میوه یمش دان کوتاه قسیا — دود است توتیه طور را آیین

کنج و خزینه اسکیست لته — باشد حکوخ بیتك خایسلا آن

توشه است تحفه زاد است سوقات — خالی بوش آمد بود ولی اکین

دشمن سفید کرم در قالا یجی — کچه نمد دان ریزه است تارین

بلغور یارما بسقست قاووت — عمامه دستار ینکست آستین

جنت بهشت و نیران دوزخ روشن ابیق شد الحاق پائین
رشحه لسنت قطره کوزه رحیق است اهرمن میر شد هنجوش رویین
باشد شکنبه قوش رسا مطلوق قربان او خدا ترک چرسر کین

فی النحو

نحو بشنو معنی امد ایجواد قصد و نوع مثل باشد کیر یاد
موضع و مقدار دیگر شد جهت هر کسی از برکند یر رش سیاد
بعد از اینها ان را مکسور خوان ابتدا موصوف قول و لام دان
پس فتح کلاو ثم هم د غا امر و نهی دیگری باشد مند!
افعال ناقصه تو اکر پرسی ایجوان امسی و کان اصبح ماد ام صاد ان
ما زال لیس ما برح ظل بات شد اضحی و ما فتی و ما انفک ای جوان
مدح و ذم اسما افعال اقولا حبذا سرعان هیهات است ها
چون رویدا هم علیک دونک بادر شتان بله انتها
افعال مقاربه چهار است کاد کرب که د شمار است
کر او شک و عسی شمار بی از بهر تو خیلی بقعد ار است

افعال مدح و ذم چهار است بر ملا
شاهت شد لیس بمعنی و در عمل
تو پرسیده افعال قلبی ز من
زعمت و علمت وجدت رایت
حروف ناصبه چار است نزد اهل فطن
بیامده است بتاویل مصدر ان معلق
شد حروف جزم بر فعل شش نادر مثل
هیچ باشد چو ز نم ای تلا
ان شرطیه لام نهی بود
نبود کلم المجازات ای جوان
دیگری مهما و ایمن حیثما
فلس و فرس کتف عضد دان
قفل صرد عنق بگفتم
بشنو از اسم رباعی ای پسر
جعفر و درهم قمطر برش است
باز از اسم خماسی یاد کن
کو سفرجل هم قرعمل قرطعب
باب افعال است تفعیل افتعال
باب فعلال تفاعل را بدان
تنوین را خمسه شمرده چهار قسم
دیگر مقابله است مثالش چو مسلمات
نه معنی گفته اند به باء اهل فن عده
باشد سبب مصاحبت هم مقابله
لام به شش معنی بیاید در خیال ای جوان
دیگر را نفی بشمر بعد لاء ناهیه

نعم است بئس بشنو ایا صاحب وفا
شاهت خشته ستر زد دیگر حسبت
حسبت و ظننت و خلت چو فهم
بود علم راز دار باب فن
برای نفی مضارع لن است لکن ان
اذن جواب و جزا را کی علمت بیقین
ان و ان کان لیت لکن لعل
لام امر است بالتمام و لما
از پرش کن که بشوی دانا
ما و من ای متی و نابد ان
باز استفهام را الحق بخوان
حبر عنب ابل هم بخوان
اسماء ثلاثی را شمرد م
پنجم باشد بقول مختصر
زبرج گویم که قول احسن است
چار تا باشد دلت را شاد کن
مجرد شش بشمر که باشی بی تعب
چون تفعل هم مفاعل انفعال
باب استفعال دیگر افعلال
زیند صیه تمکن و تنکیر باشد ای
در حینئذ عوض و لی گفتند اهل دال
الصاق و استعانت ظرفیه تعدیه
دیگر زیاده است بهمراه تقدیه
لاء نفی الجنس لاء لیس لاء عطف دان
زایده تاکید باشد در کلام نحویان

بتمام شد در کارخانهٔ

عزّت آثار کربلائی
عبد الحسین بحسب
فرمایش سلالة السادات اعنی
آقا میر جلال کتابفروش
وانا اقل السادات آقا
بن محمد تقی

الحسنی
سلّمه الله

١٢١١

هو الله تعالى شأنه

بسم الله الرحمن الرحیم

بدانکه این رساله مختصریست از نخبه و مطابق فتوای
فخر المجتهدین ناصر دین مبین جناب مستطاب حاجی میرزا
سید محمد حسن شیرازی سلمه الله تعالی و مشتملست
برؤس مسائل اصول دین و فروع دین اما بعد
اصول دین پنج است یا اصول مذهب اول توحید یعنی بر هر
مکلفی واجبست تحصیل نماید اعتقاد باینکه خدا واحد
است و شریک ندارد و کسیکه این اعتقاد را تحصیل نمود
بر خدا واجبست که او را داخل بهشت کند چنانکه از حضرت

رسول صلی الله علیه و آله منقولست که فرمود چون روز قیامت
شود خداوند امر میفرماید بقومیکه بد عمل بودند بسوی
آتش جهنم پس عرض میکنند ای پروردگار ما چگونه ما را
داخل آتش میکنی و حال آنکه ما در دنیا بتوحید خدائیت
تو قائل بودیم و چگونه زبانهای ما را میسوزانی و حال
آنکه نطق بوحدانیت تو کرده بودیم و چگونه قلبهای ما را
میسوزانی و حال آنکه معتقد بودیم باینکه نیست خدائی
بجز ذات پاک تو و چگونه روهای ما را میسوزانی و حال
آنکه در وقت دعا کردن بسوی تو دست بلند میکردیم
پس خداوند میفرماید ای بندگان من اعمال شما که در دنیا
بد بوده است پس جزای شما آتش جهنم است پس عرض
میکنند ای پروردگار ما آیا بخشش تو بزرگتر است یا
گناه ما جواب میفرماید بخشش من عرض میکنند رحمت
تو واسعتر است یا گناه ما جواب میفرماید رحمت من
عرض میکنند اقرار ما بوحدانیت تو اعظم است یا
گناه ما جواب میفرماید اقرار شما عرض میکنند
خداوندا بخشش و رحمت خود را که شامل هر چیز است

شامل ما بکرد از جواب پیغمبر فرماید ای ملئکه من قسم بعزت
وجلال خود خلق نکردم خلقی را که دوستتر باشد نزد
من از کسیکه اقرار بوحدانیت من نماید و نیست الهی غیر از
من و حق و واجبست بر من آنکه با آتش نسوزانم کسیرا که
اقرار بوحدانیت من نماید پس پیغمبر فرماید داخل کنید بندگان
من بهشت **دویم** از اصول دین عدلست یعنی بر
هر مکلفی واجبست تحصیل اعتقاد باینکه افراط و
تفریط در فعل خدا تعالی نیست پس هرگاه ببینی در
ظاهر کسیرا که از کثرت دولت عاجز شده باشد و دیگری را
که از شدت فقر و دست تنگی قریب بهلاکت رسیده
باشد چونکه از باطن و مصلحت بی خبری چنین گمان مکن
که خدا تعالی عدالت نکرده است ان الله لا یظلم مثقال
ذرة **سیم** از اصول دین نبوتست یعنی بر هر مکلفی
واجبست تحصیل اعتقاد باینکه بعد از خداوند در هر زمانی
پیغام آوری لازم است که بمردم بنماید حق و باطل را
وان نبوت موجود است در یکصد و بیست و چهار هزار
نفر که اول انها آدم ع و آخر انها محمد بن عبد الله بوده

باشد **چهارم** از اصول دین امامتست یعنی باید اعتقاد
نمود بر آنکه بعد از پیغمبر صلی الله علیه و آله وصی و جا
نشین لازم است از جانب خدا که احکام خدا و پیغمبر را
جاری کنند و وصی بعد از محمد بن عبد الله صلی الله
علیه و آله دوازده است **اول** علی بن ابیطالب ع
دویم امام حسن ع **سیم** امام حسین ع **چهارم**
امام زین العابدین ع **پنجم** امام محمد باقر ع **ششم**
امام جعفر صادق ع **هفتم** امام موسی کاظم علیه السلام
هشتم امام رضا ع **نهم** امام محمد تقی ع **دهم** امام
علی النقی ع **یازدهم** امام حسن عسکری ع **دوازدهم**
امام محمد مهدی ع **پنجم** از اصول دین معاد است یعنی
بر هر مکلفی واجبست تحصیل اعتقاد باینکه بعد از
مردن و بار دیگر باز جمیع مردم زنده خواهند شد روح
بهمین بدن بر خواهد گشت و از او حساب خواهند کشید
و از رفتار و کردار و گفتار او و بعد از ان بمقتضای
فریق فی الجنة و فریق فی السعیر داخل بهشت یا جهنم
خواهند شد اما فروع دین پس آن هشت است

اول نماز است دویم روزه سیوم زکوة چهارم
خمس پنجم حج ششم جهاد هفتم امر بمعروف
هشتم نهی از منکر اما نماز پس از ان بهتر است عمود دین
است و تارک ان کافر است هم چنانکه از حضرت پیغمبر روی
کرده فرموده که تارک فریضه کافر است و در حدیث
است که هر که اهانت کند بنماز برابر است با کسیکه بیت الله را
کهنه گویا کشته است هفتاد پیغمبر را که اول انها ادم
است و اخر انها محمد باشد و حضرت امام رضا از اباء
کرام خود روایت کرده که متهاون و کاهل نماز را حق
تعالی به پانزده عقوبت مبتلا نماید شش از ان در دنیا اول
انکه نور را از روی او ببرد دویم برکت از عمر او ببرد
سیوم برکت از مالش ببرد چهارم انکه جمیع عمل
او را محو کند پنجم دعا او مستجاب نکند ششم
انکه دعای صالحان در حق او مستجاب نکند و سه از انها
در وقت مردن اول تشنگی دویم گرسنگی سیوم
شدت جان کندن و سه از انها در قبر اول غم باو رو
اورد دویم قبر او تاریک شود سیوم قبر او را افشار

دهد

دهد تا روز قیامت و سه از انها در روز قیامت اول سختی
حساب دویم خدا بر او غضب کند و ترک نظر رحمت
کند و تکلم کند با او بعذاب دردناک سیوم محشور
کند او را مانند حیوانات بچهار پا داخل جهنم شود
اما ثواب نماز گذار پس واجبات افضل است از ثواب هزار
حج که هر حجی افضل است از دنیا و انچه در دنیا است
و هم چنین وارد شده است همینکه نماز گذار میایستد
بنماز نازل میشود بر او رحمت از اسمان بزمین و صیحه
میکند او را ملکی و میگوید اگر بداند این نماز گذار که
چه قدر ثواب دارد و چه ثواب از برای نماز او هست
هر اینه دست از نماز بر نخواهد داشت و این مختصر
مشتمل است بر چند فصل **فصل اول** در ثواب
نماز و عقاب تارک انست و ان گذشت **فصل دویم**
در مقدمات نماز است و ان چند چیز است اول نماز یومیه
دویم نماز جمعه سیوم نماز عیدین چهارم
نماز طواف پنجم نماز ایات ششم نمازیکه
واجب میشود بامر خارج مثل نذر و عهد و یمین

و نماز

و نماز والدین که بر پسر بزرگ و نماز استیجار دویم
وقت شناختن سیم قبله شناختن چهارم
مکان نماز غصبی نباشد و خالی از نجاستی که تعدیه
نماید پنجم ستر عورتست و آن در مرد عبارتست
از قبل و دبر و بیضتین و در زن عبارتست از تمام بدن
مگر روی و دو دست و دو قدم و احوط پوشانیدن
جمیع است مگر پشت پا بقدر سجود ششم لباس
نماز گذار غصبی نباشد و نجس نباشد و پوست
غیر ماکول اللحم نباشد که قابل تزکیه نیست مثل
گربه هفتم طهارتست و آن عبارتست از وضو
و غسل و تیمم و وضو عبارتست از دو شستن
روی و دو دست باشد و دو مسح کردن که مسح سر
و دو پا باشد و در وضو شرطست چند چیز
اول نیت دویم ترتیب در جمیع اعضای وضو
سیم موالات یعنی پی در پی شستن چهارم بجا
آوردن وضو را مکلف بفعل خود در حال اختیار
پنجم مطلق بودن آب وضو ششم طاهر بودن

آن هفتم مباح بودن آن هشتم از استعمال ترس
ضرری نباشد نهم اباحه مکان ریختن آب وضو
دهم طاهر بودن محل وضو از نجاست و اما غسل
یا ارتماسی است یا ترتیبی اما ارتماسی و آن عبارتست
از آنکه نیت کند و یکدفعه زیر آب رود اما ترتیبی
عبارتست از آنکه غسل کننده نیت کند و تمام سر
و گردن خود را بشوید بعد از آن جانب راست را تماما
بشوید و بعد از آن جانب چپ را تماما بشوید بدانکه موجب
غسل چند چیز است اول جنابت دویم مس میت
سیم فوت شدن انسان چهارم حیض پنجم نفاس
ششم استحاضه هفتم نذر کردن یا عهد نمودن
یا قسم خوردن و جنابت حاصل میشود بیکی از دو چیز اول
غایب شدن حشفه در قبل یعنی در فرج زن یا دبر یعنی
پشت سر چه مرد باشد چه زن اگرچه دخول بحیوان
باشد اگرچه انزال نشود دویم بیرون آمدن منی چه از
مرد باشد چه از زن در خواب باشد یا بیداری و واجب
میشود غسل مس میت بمس نمودن مرده انسان بعد از

سرد شد تمام بدن آن و پیش از تمام شدن غسل بدن آن
و پیش از غسل دادن حیض عبا نشد زمیت لا شدن
زن بخون سیاه و جهنده که گرم در غالب اوقات و اقل
آن سه روز است و اکثر آن ده روز است و اقل ما بین دو
حیض ده روز است و نفاس خونیست که در وقت زائیدن
زنان نمایان بیشتر ده روز از زمان زائیدن و هرگاه
بعد از ده روز بیاید نفاس نیست و اقل آن یک لحظه
است و اکثر آن ده روز است و هرگاه از ده روز تجاوز
کرد احوط بلکه اولی آنست که زن عادت حیض نفاس
قرار دهد باقی را تا هیجده هم جمع نماید بین نفاس و
استحاضه و از جمله احکامیکه بیرون هست در حال
حیض و نفاس آنست که صحیح نیست از آن نماز و حج
و چند سنت و نه سجده سهو و صحیح نیست در آن حال
روزه و نه طواف و حرام است بر آن داخل شدن در مسجد
رسول الله صلی الله علیه و آله و ایستادن در باقی مساجد
و احوط ترک دخول در روضه مقدسه است و حرام است
گذاشتن چیزی در مسجد و خواندن یکی از چهار سوره

کند

مسئله هرگاه زن [illegible] وضو و غسل آن زن باطل است مسئله [illegible] باطل است

که در آن سجده است و اجزای آنها را بقصد جزئیت و
استحاضه سه قسم است قلیله و متوسطه و کثیره قلیله
آنستکه کهنه یا پنبه در فرج میگذارد خون باو برسد
ولکن از او فرو نگیرد بتمامه و متوسطه آنستکه خون در پنبه
فرو رود و از آن نگذرد کثیره آنست که خون از پنبه بگذرد
و بکهنه برسد پس هرگاه قلیله باشد غسل بر او واجب
نیست و او را برای هر نماز یومیه و چند نافله یک وضو باید
بگیرد و هرگاه متوسطه باشد یک غسل برای نماز صبح واجب است
علاوه بر وضو از برای هر نمازی و هرگاه کثیره باشد سه
غسل واجب است یکی از برای نماز صبح و یکی از برای نماز ظهر و
عصر و یکی از برای نماز مغرب و عشا علاوه بر وضو برای
هر نمازی **فصل سیم** در مقارنات نماز است و آن یازده است
اول نیت دویم قیام سیم قرائت چهارم تکبیرة الاحرام
پنجم رکوع ششم ذکر رکوع هفتم ذکر سجود هشتم
تشهد نهم سلم دهم ترتیب یازدهم موالات
فصل چهارم در بیان منافیات نماز است و آن دوازده
چیز است اول حدث دویم تکفیر یعنی دست بالای هم

نهد

مسئله [illegible] فاسد [illegible]

نهادن مثل سنتی سیم استدبار یعنی روی از قبله گردانیدن
چهارم بکلام تکلم کردن مثل پیشت و چخ و کیش پنجم
قهقهه کردن یعنی خنده کردن با صدا ششم گریه کردن
غیر از خوف خدا هفتم فعل کثیر مثل لباس پوشیدن
در اثنای نماز بنحویکه عرفاً از نماز گذار محسوب نشود هشتم
چیز خوردن نهم آشامیدن دهم آمین گفتن یازدهم
شک در رکعات دوازدهم زیاد و کم کردن از نماز

فصل پنجم در سهویات نماز است و آن بر نه قسم است
زیرا که چیزی از نماز کم میکند یا زیاد میکند و بعد
بخاطرش میاید اگر رکن باشد و کم کند و داخل در
رکن دیگر نشده باشد برگردد و بجا بیاورد آنرا و اگر
داخل در رکن دیگر شده باشد نمازش باطل است و اگر
غیر رکن باشد و کم کند و محلش باقی باشد بر میگردد
و بجا میاورد و اگر محلش باقی نباشد یا زیاد کرده باشد
نمازش صحیح است لکن بعد از نماز از برای هر زیاد و
نقیصه دو سجدهٔ سهو بجا بیاورد **فصل ششم** در
بیان سجدهٔ سهو است و آن باین نحو است که بعد از سلام

نماز بدون آنکه رو از قبله بگرداند قصد میکند از
برای هر چه که هست و میرود بسجده و میگوید بسم الله
وبالله وصلی الله علی محمد وآل محمد سر بر میدارد و
آرام می نشیند و باز میرود بسجده و همین ذکر را میگوید
و سر را بر میدارد و آرام می نشیند و میگوید اشهد ان
لا اله الا الله وحده لا شریک له واشهد ان محمداً عبده
ورسوله اللهم صل علی محمد وآل محمد السلام علیکم
ورحمة الله وبرکاته **فصل هفتم** در بیان مواضعی
که در آن سجدهٔ سهو واجب میشود اول کلام بیجا دوم
سلام بیجا سیم تشهد فراموش شده چهارم شک
میان پنج و شش در حال قیام پنجم شک میان
چهار و پنج بعد از سجدتین **فصل هشتم**
بدان ارکان نماز پنج است اول نیت دوم تکبیرة
الاحرام سیم قیام متصل برکوع چهارم رکوع پنجم
سجدتین **فصل نهم** در شکیات نماز است
و آن بیست و یک قسم است هشت قسم از آن نماز را
باطل میکند اول شک در نماز واجب دو رکعتی

احتیاط مثل نماز صبح و نماز مسافر دویم شک در
نماز سه رکعتی مثل نماز مغرب سیم شک در نماز
چهار رکعتی که یا در دو رکعت اول باشد یعنی پیش از تمام شدن
دو سجده چهارم شک در تعیین نکند که از رکعت کم
شده میگوید پنجم شک در نماز چهار رکعتی که یا
یک در میان باشد ششم شک در میان دو و پنج
هفتم شک در میان سه و شش هشتم شک میان
چهار و شش و پنج از انها اعتبار ندارد اول شک
کثیر الشک دویم شک میان امام و ماموم سیم شک
بعد از سلام چهارم شک بعد از وقت پنجم شک
بعد از محل و هشت از انها تلافی دارد اول شک میان
دو و سه بعد از سر برداشتن از هر دو سجده بنا را بر سه
میگذارد و یک رکعت دیگر بجا میآورد و سلام میدهد
و بعد از ان دو رکعت نماز احتیاط نشسته یا یک رکعت
ایستاده بجا میآورد دویم شک میان دو و سه و
چهار بعد از سجدتین بنا را بر چهار میگذارد و نماز را
تمام میکند بعد از ان دو رکعت نماز احتیاط ایستاده

و دو رکعت هم نشسته بجا میآورد سیم شک میان
دو و چهار بعد از سجدتین صحیح است بنا را بر چهار
میگذارد و نماز را سلام میدهد بعد از ان دو
رکعت نماز احتیاط ایستاده بجا میآورد چهارم
شک میان سه و چهار در هر حال صحیح است بنا را بر
چهار میگذارد و نماز را تمام میکند بعد دو رکعت
نماز احتیاط نشسته یا یک رکعت ایستاده کفایت میکند
پنجم شک میان چهار و پنج بعد از سجدتین
بنا را بر چهار میگذارد و نماز را تمام کند بعد دو
سجده سهو واجب بجا میآورد و اگر در حالت قیام
باشد فرو نشیند شک بر میگردد میان سه و چهار
بنا را بر چهار میگذارد بعد از نماز دو رکعت نشسته
یا یک رکعت ایستاده بجا میآورد ششم شک
میان سه و پنج در حال قیام صحیح است فرو می نشیند
شک بر میگردد میان دو و چهار بنا را بر چهار میگذارد
و سلام نماز را میدهد بعد دو رکعت نماز
احتیاط بجا میآورد هفتم شک میان سه و چهار و پنج در

حال قیام فرو مینشینی شکت بر میکردد میان دو وسه
وچهار بنا را بر چهار میکذاری وسلام نماز را می
دهی بعد از آن دو رکعت نماز احتیاط ایستاده و دو رکعت
نشسته بجا میاوری اما دو رکعت ایستاده را مقدم
بدارد هشتم شک میان پنج وشش در حال قیام
فرو مینشینی شکت بر میکردد میان چهار و پنج بنا را
بر چهار میکذاری ونماز را تمام میکنی بعد از آن
دو سجده سهو بجا میاوری فصل نهم در کیفیت
نماز احتیاط است وآن در جمیع واجبات مثل نماز صبح
است مکر حمد تنها باید خواند سوره وقنوت ندارد
فصل دهم در شرایط وضو است وآن دوازده است
اول نیت دویم ابتدا کردن در شستن روی از اعلا
وشستن دو دست از مرفق سیم بودن مسح است
برطوبت دست از آب وضو چهارم ترتیب در جمیع
اعضای وضو پنجم موالات ششم بجا آوردن
مکلف وضو را بفعل خود هفتم مطلق بودن آب
وضو هشتم طاهر بودن آب وضو نهم اباحت آب وضو

دهم

دهم آنکه از استعمال آب وضو خوف ضرر نباشد
یازدهم اباحت مکان دوازدهم طهارت محل وضو
از نجاست فصل یازدهم بدانکه غسل واجب
میشود بیکی از هفت چیز اول بجنابت دویم بحیض
سیم بنفاس چهارم بمس میت پنجم باستحاضه
ششم بمرک آدمی هفتم بامر خارج مثل نذر وعهد
وقسم فصل دوازدهم بدانکه شرایط غسل
مثل شرایط وضو است مکر در موالات فصل
سیزدهم در تیمم است بدانکه تیمم بر شش چیز است
بان میتوان کرد اول بخاک دویم بزمین سیم
بریک چهارم بسنک پنجم بغبار ششم بکل هرگاه
خشک کردن آن ممکن نباشد فصل چهاردهم
در نماز آیات وآن باین طریقست اول نیت کند و
تکبیر بکوید وحمد وسوره بخواند وبرکوع رود و
بعد از رکوع باز حمد وسوره بخواند با قنوت باز برکوع
رود بعد از رکوع باز حمد وسوره بخواند وبرکوع
برود وبعد از رکوع باز حمد وسوره بخواند وقنوت

بکرد

بکیرد بعد از ان برکوع برود و بعد از رکوع حمد و سوره
بخواند و برکوع برود بعد سر از رکوع بردارد و سمع
الله لمن حمده بکوید برود بسجود بعد از دو سجده
راست شود بقیام و این رکعت هم عملش مثل رکعت
اولست مکر قنوتش که پیش از رکوع اول و همچنین
سمع الله لمن حمده بعد از رکوع پنجم است و جهر خواندن
قرائت بجماعت کردن مستحب است اما روزه
پس ان چیزیست حفظ کننده صاحب خود را از اتش
و ان بر چهار قسم است زیرا که یا واجب است مثل
روزهٔ رمضان و روزهٔ قضا و روزهٔ نذر یا مستحب
است مثل روزهٔ ماه رجب و شعبان یا انکه حرام است
مثل روزهٔ عید قربان و عید رمضان یا مکروه
است مثل روزهٔ روز عاشورا و شرایط روزه چند
چیز است اول بلوغ دویم عقل سیم مسلمان
بودن چهارم سلامتی از مرض پنجم خالی بودن
از حیض و نفاس ششم روز عید قربان و عید
رمضان نباشد هفتم تقلید یا اجتهاد در مسائل

ان

ان داشته باشد **فصل** بدانکه چیزهائی که روزه را
باطل میکند چند چیز است اول خوردن دویم اشامیدن
سیم جماع کردن چهارم استمنا یعنی طلب منی
کردن پنجم اماله کردن ششم دروغ بر خدا و
رسول گفتن هفتم سر زیر اب کردن عمدا هشتم
غبار بحلق رسانیدن عمدا نهم قی کردن دهم بقا
بر جنابت تا صبح ماندن **فصل** بدانکه زکوة بر
دو قسم است اول زکوة مال است و ان از نه چیز
تعلق میکیرد اول طلا دویم نقره سیم کاو
چهارم کوسفند پنجم شتر ششم کندم هفتم
جو هشتم خرما نهم مویز دویم زکوة بدنست
که انرا فطریه میکویند و ان واجب میشود بر شخص
بالغ عاقل هوشیار و ازاد و غنی و مقدار زکوة فطره
یکمن تبریز است تقریبا و احتیاطش یکمن و نیم است
و جنس زکوة از قوت غالب شخص است از خرما یا
کندم یا جو یا غیر اینها و هر کاه بقیمت یکی از اینها
پول بدهد انفع است بحال فقیر **فصل** بدانکه

خمس

خمس واجب میشود بر هفت چیز اول در مالیکه
از کفار حربی در جهاد بدست آورده باشند که
غنیمتش میگویند دویم در معدنها از طلا و نقره
و نمک و زغال سنگ و غیره سیم مالیکه در
زمین دفن کرده باشند که گنجش میگویند چهارم
چیزهائیکه از دریا بیرون میآرند مثل مروارید
و مرجان و غیره پنجم در منافع تجارت و زراعت
ششم در زمینیکه ذمی که از اهل کتاب است از مسلم
بخرد هفتم در مالی که مخلوط بحرام شود ختمه
از حضرت صادق علیه السلم منقول است که
فرمودند سستی و بیجا اعتنائی بنماز مکنید بدرستیکه
رسول خدا صلی الله علیه واله در وقت
وفاتش فرمودند که نیست از من کسیکه شراب
بخورد و نیست از من کسیکه استخفاف بنمازش
بکند والله چنین کسی در حوض کوثر بر من وارد
نشود و ایضا از حضرت رسول صلی الله علیه
واله مرویست که فرمودند روزی برادرم

جبرئیل نازل شد بر من و در احوال صدائی بسیار
مهیبی شنیدم که رنگش متغیر شد از او سؤال
کردم که این چه آوازی بود گفت که حق تعالی در
دوزخ هفتم چاهی آفریده سنگ سیاهی
بر روی آن انداخته سیزده هزار سال است که
آن سنگ را بچاه انداخته امروز بقعر آن رسید
پرسیدم که آن جای کدام طایفه است گفت
آنجا جایگاه بی نمازان است و در تفسیر اضاعوا
الصلوة واتبعوا الشهوات فسوف یلقون
غیا وارد شده است که غی وادیست در جهنم
و در آن ماریست که ششصد سال طول دارد
و روزیکه خدا او را خلق کرده الی
الآن دهان آن مهر اندوده و نگشاده
مگر بر گوشت بی نمازان و
شرابخواران

شكيات دركراى مباركِ جناب حجة الاسلام والمسلمين
العالم العامل ميرزاى شيرازى مد ظله العالى

شك و سهو از گفتهٔ پيغمبر است

ليك اين نقش از علي اصغر است

سؤال كسيكه نماز قضا بر ذمه دارد و ميخواهد
وضو بسازد يا انكه غسل واجب بعمل بيارد و ميخواهد
با اين وضو و غسل نماز قضا نمايد و وقت هم داخل نيست كه به
نيت نماز يوميه وضو بسازد به نيت اين وضو را چه قسم بايد
نمايد با نيتي كه ميفرمايند وضو يا غسل را بعمل اورد
ساعتي ديگر كه وقت داخل شد ميتواند با اين وضو نماز
واجب نمايد يا نه جواب احوط و اولى انيست كه لا
اقل يك نماز قضا بكند و بر تقدير نخواستن يا نتوانستن
قضا يقين از اين ندارم كه قصد نماز مستحبي بهر گونكه
ممكن ميشود بكند ليكن خالى از خلاف احتياط نيست و اگر
قصد يكى از غايات كه طهارت بجهة انها مطلوب شرعا
نمايد بنحويكه داعى او بسوى ان غايت فى الحقيقة قربت بان
باشد اگرچه محرك بسوى داشتن طهارت دخول وقت باشد هم صحيح
است و بعد از دخول وقت با ان نماز ميكند و همچنين است كه غسل
جنابت مستحب لنفسه است بنا بر اين حتى با اينها هم ندارد
وقت خواهد غسل ميكند بقصد رفع حدث جنابت و نماز
هم با او ميكند ليكن در جميع صور غير از صورت اولى كه

كه قصد بجا اوردن
قضا داشته باشد
قصد قربت مطلقه
نمايد نيز مجزى بود
و نيز بدليل بعض
ادله بعض مطلع كه
رفض نيت
مطلق قصد او
والله العالم

بسم الله الرحمن الرحیم

بدانکه این رساله مختصریست از ترجمه مطابقت با رأی
فخر المجتهدین و ناصر دین مبین جناب مستطاب حاجی میرزا
سید محمد حسن شیرازی سلمه الله تعالی مشتمل است
بر رؤس مسائل اصول دین و فروع دین اما بعد
اصول دین پنجست یا اصول مذهب اول توحید یعنی بر هر
مکلفی واجبست تحصیل نماید اعتقاد باینکه خدا واحد است
و شریک ندارد و کسیکه این اعتقاد را نموده بر خدا واجبست
که او را داخل بهشت کند چنانکه از حضرت رسول صلی الله علیه

و آله منقول است فرمود که چون روز قیامت شود خداوند
می فرماید بقومیکه بدعمل بودند بسوی آتش جهنم پس عرض می
کنند ای پروردگار ما چگونه ما را داخل آتش میکنی و
حال آنکه ما در دنیا بتوحید خدائیت تو قائل بودیم و چگونه
زبانهای ما را میسوزانی و حال آنکه معتقد بودیم بآنکه نیست خدا
وندی بجز ذات پاک تو و چگونه روهای ما را میسوزانی و
حال آنکه در وقت دعا کردن بسوی تو دست بلند می
کردیم پس خداوند میفرماید ای بندگان من اعمال
شما در دنیا بوده است پس جزای شما آتش جهنم
است پس عرض میکنند ای پروردگار ما آیا بخشش
تو بزرگتر است یا گناه ما جواب میفرماید بخشش من عرض
می کنند رحمت تو واسع تر است یا گناه ما میفرماید

رحمت بن عرض میکنند اقرار ما بوحدانیت و عظمت است یا
گناه ما جواب پیغمبر باید اقرار شما عرض می کنند خداوندا
بخشش و رحمت تو که شامل هر چیز است و هم شامل ما گردان
جواب پیغمبر باید ای ملائکه من قسم بعزت و جلال خودم خلق نکردم
خلقی را که دوستتر باشد نزد من از کسیکه اقرار بوحدانیت
من باید پس پیغمبر باید داخل کنید بندگان من بهشت
دویم اصول دین عدلست یعنی بر هر مکلفی واجبست تحصیل اعتقاد
براینکه افراط و تفریط در فعل خدا تعالی نیست پس هرگاه به
بینی در ظاهر کسی را که از کثرت و دولت عاجز شده باشد
و دیگری از فقر و تنگی قریب بهلاک رسیده باشد
چونکه از باطن و مصلحت بیخبری گمان مکن که خدا تعالی عدل
نکرده است ان الله لا یظلم مثقال ذره سیم اصول

دین

دین نبوتست یعنی بر هر مکلفی واجبست تحصیل اعتقاد باینکه
بر خدا واجبست در هر زمانی پیغام آوری لازم است که بمردم
بنماید حق و باطل را و آن نبوت موجب است و یکصد و بیست چهار هزار نفر که
اول ایشان آدم ع و آخر ایشان محمد بن عبد الله صلعم بوده باشد
چهارم از اصول دین امامت است یعنی باید اعتقاد نمود
براینکه بعد از پیغمبر صلی الله علیه و آله وصی و جانشین لازم است
از جانب خدا که احکام خدا و پیغمبر را جاری کند و وصی بعد از محمد
بن عبد الله دوازده است اول علی ابن ابی طالب ع ۲ امام حسن ع
۳ امام حسین ع ۴ امام زین العابدین ع ۵ امام محمد باقر ع ۶ امام
جعفر صادق ع ۷ امام موسی کاظم ع ۸ امام رضا ع ۹ امام محمد تقی ع ۱۰
امام علی النقی ع ۱۱ امام حسن عسکری ع ۱۲ امام محمد مهدی ع پنجم
از اصول دین معاد است یعنی بر هر مکلفی واجبست تحصیل اعتقاد

بازینکه بعد از مردن بامر خدا دوباره بامر خدا زنده خواهند
شد والّا فو عیٰنی پس آن هشت است اوّل نماز ۲
روزه ۳ زکوة ۴ خمس ۵ حج ۶ جهاد ۷ امر بمعروف
۸ نهی از منکر امّا نماز پس آن بمنزلهٔ عمود دین است
و تارک آن کافر است همچنانکه از حضرت باقر مرویست
که فرمود تارک فریضه کافر است در حدیث است که هر که
اعانت کند بیمار را بلقمهٔ نانی یا بجامهٔ کهنه گویا کشته است
هفتاد پیغمبر را که اوّل آنها محمّد صلعم باشد و حضرت امام رضا
از آباء کرام خود روایت کرده است که تهاون و کاهل
نماز را حق تعالی پانزده عقوبت نماید شش از آن در
دنیا اوّل آنکه نور را از روی آن ببرد دوّیم برکت از عمر آن
بردارد سیّم برکت از مالش بردارد چهارم جمیع اعمال

مسئله در وضو غصبی
مسئله وضو نمودن با ظرف طلا حرام است
مسئله صیغه خواهری و برادری باطل است و محرمیت
نمی‌شود

او را محو کند پنجم دعای او را مستجاب نکند ششم آنکه
دعای صالحان را در حق او مستجاب نکند و سه از آنها در وقت
مردن اوّل تشنگی دوّیم گرسنگی سیّم شدّت جان
کندن و سه از آنها در قبر اوّل غم بر او رو دهد تا روز قیامت
دوّیم قبر او تاریک شود سیّم قبر او را فشار دهد تا روز
قیامت و سه از آنها در روز قیامت اوّل سختی حساب
دوّیم خدا برو غضب کند و از نظر رحمت کند و تکلم کند با او
بعذاب دردناک سیّم محشور کند او را با منافقین جزا است
با چهارپا داخل جهنم شود امّا ثواب نماز گذار پس ثواب
آن افضل است از ثواب هزار حج که هر حجی افضلست
از دنیا آنچه در دنیاست و همچنین وارد شده است
همینکه نماز گذار می ایستد بنماز نازل میشود بر او

مسئله اسباب طلا و نقره که بجنس است
بعدی که باز نجس است
باطن انسان نجس و نماز
ناخن اشکال است
مسئله نجس است
و نماز جایز نیست

رحمت از آسمان بزمین وتوصیف میکند اورا ملکی ومیگوید اگر بداند این نمازگذار که چه قدر ثواب دارد چه ثواب ازبرای نماز او هست هرآینه از نماز دست نخواهد داشت واین مختصر مشتمل است بر چند فصل فصل

اوّل در ثواب نماز وعقاب تارک آنست گذشت

فصل دویم در مقدمات نماز است وآن چند چیز است اوّل نماز نومیه ۲ نماز جمعه ۳ نماز عیدین ۴ نماز طواف ۵ نماز آیات ۶ ونماز یکه واجب میشود بامر خارج مثل نذر عهد یمین ونماز والدین که بر پسر بزرگ ونماز استیجار ۲ وقت شناختن ۳ قبله شناختن ۴ مکان نماز غصبی نباشد ۵ ستر عورتست وآن دو مرد عبارت است از قُبُل ودُبُر وبیضتین وزن عبارتست از تمام بدن

بغیر روی دست وقدمین واحوط پوشانیدن جمیع اعضا است بغیر پشت پا نیز بقدر سجود ۶ لباس نمازگذار غصبی نباشد ونجس نباشد وپوست ماکول اللحم باشد که قابل تزکیه نیست مثل سگ ۷ طهارت وآن عبارت است از دو شستن که شستن روی ودو دست باشد ومسح کردن که مسح سر وروی وپا پیها باشد در وضو شرط است چند چیز اوّل نیت ۲ ترتیب در جمیع اعضای وضو ۳ موالات یعنی پی در پی شستن ۴ بجا آوردن وضو را مکلف بفعل خود در حال اختیار ۵ مطلق بودن آب وضو ۶ طاهر بودن آن ۷ مباح بودن آن ۸ از استعمال آن ضرری نباشد ۹ اباحه مکان ریختن آب وضو ۱۰ طاهر بودن محل وضو از نجاست واما غسل یا ارتماسی است

[illegible]

یا ترتیبی آما ارتماسی عبارتست از آنکه نیت کند و
یکدفعه بزیر آب رود آما ترتیبی عبارتست از آنکه غسل کننده
نیت کند و تمام سر و گردن خود را بشوید بدانکه موجب
غسل چند چیز است اوّل جنابت ۲ مس میّت
۳ فوت شدن انسان ۴ حیض ۵ نفاس ۶ استحاضه
۷ نذر کردن یا عهد کردن یا قسم خوردن حاصل می
شود یکی از دو چیز اوّل غایب شدن حشفه در قبل در فرج
زن و دبر یعنی پشت سر چه مرد باشد چه زن که
دخول بحیوان باشد اگرچه انزال نشود ۲ بیرون
آمدن منی چه از مرد باشد چه از زن در خواب
باشد یا بیدار واجب میشود غسل مس میّت
بمس نمودن مرده انسان بعد از سرد شدن تمام

مسئله
هرگاه زن حائض جنب باشد
که مانع از وصول باشد
وغسل آن
بشرط وضو مسئله
زن با جنابت
اگر در غسل وارد ... با هم
شریک شوند ...
در آخر سال ...
... کنند خنثی
با هم ... جنابت
...

۵۱

بدن آن و پیش از تمام شدن غسل بدن آن و
پیش از غسل دادن و حیض عبارتست از سیلان شدن
زن بخون سیاه و جهنده و گرم در غالب اوقات
و اقل آن سه روز است و اکثر آن ده روز است
و اقل ما بین دو حیض ده روز است و نفاس خونی
است که وقت زائیدن زنان می آید پیش از ده
روز از زمان زائیدن و هرگاه بعد از ده روز بیاید
نفاس نیست و اقل آن یک لحظه است و اکثر
آن ده روز است و هرگاه از ده روز تجاوز کرد حظ
بلکه اولی است که زمان عادت حیض را نفاس
قرار دهد و باقی را استحاضه هم جمع نماید بین نفاس
و استحاضه و از جمله احکامیکه بر زن است در

مسئله
هرگاه شخص جزوه ... با جنب
... بعد از دانه ...
فاسد ... بلکه
حج ... انقطاع ...
... از ... نیست
میرد

در حال حیض و نفاس است که صحیح نیت در آن
حال روزه و طواف حرام است بر آن داخل شدن
در مسجد رسول الله و ایستادن در باقی مساجد
و احوط ترک دخول در روضات مقدسه است
و حرامست گذاشتن چیزی در مسجد و خواندن
یکی از چهار سوره که در آن سجده است و جزای
آنها را القصد جنابت و استحاضه بر سه قسمست ا
قلیله و متوسطه و کثیره قلیله آنست که کهنه یا پنبه در فرج
گذارد و خون باو برسد ولکن از آن فرو نگیرد و متوسطه
آنست که خون در پنبه فرو رود از آن نگذرد و کثیره
آنست که خون از پنبه بگذرد و بکهنه برسد پس
هرگاه قلیله داشته باشد غسل در آن واجب نیست

و از برای

در مقارنات نماز است

و از برای هر نمازی چه یومیه و چه نافله یک وضو باید کرد و هرگاه
متوسطه باشد یک غسل برای نماز صبح واجبست علاوه بر وضو
از برای هر نمازی و هرگاه کثیره باشد سه غسل واجبست
یکی از برای نماز صبح و یکی از برای نماز ظهر و عصر و یکی از برای
نماز مغرب و عشا علاوه بر وضو از برای هر نمازی فصل
در مقارنات نماز است اول نیت ۲ قیام ۳ قرائت
۴ تکبیرة الاحرام ۵ رکوع ۶ ذکر رکوع ۷ ذکر سجود ۸ تشهد
۹ سلم ۱۰ ترتیب ۱۱ موالات فصل در بیان منافیات
نماز است و آن دوازده چیز است اول حدث ۲
تکفیر یعنی دست بالای هم نهادن مثل سنی ۳
استدبار یعنی رو از قبله گردانیدن ۴ بکلامی
تکلم کردن مثل بشت و خخ و کیش ۵ قهقهه کردن

یعنی خنده کردن با صدا ۶ گریه کردن غیر از خوف
خدا ۷ فعل کثیر مثل لباس پوشیدن در اثنای
نماز بنحویکه عُرفاً از نماز گذار محسوب نشود ۸ چیز خوردن
۹ آشامیدن ۱۰ آمین گفتن ۱۱ شک در رکعات
۱۲ زیاد و کم کردن از نماز فصل چهارم در سهو یا پ
نماز است و آن بر سه قسم است زیرا که چیزی از نماز
کم می کند یا زیاد میکند و بعد بخاطرش می آید
اگر رکن باشد و کم کند و داخل در رکن دیگر شده باشد
و کم کند و محلش باقی نباشد یا زیاد کرده باشد صحیحست
لکن بعد از نماز از برای هر زیاد و کم دو سجدهٔ سهو
بجا آورد فصل پنجم در بیان سجدهٔ سهو است
و آن باین نحو است که بعد از سلام نماز بدون آنکه

رو از قبله

در سجدهٔ سهو است

رو از قبله گردانیدن قصد میکند از برای هر چه
هست و سر بسجده کرده بگوید بسم الله و بالله وصلی الله
علی محمد و آل محمد سر بر میدارد و آرام مینشیند و
میگوید اشهد ان لا اله الا الله وحده لاشریک له و اشهد
ان محمداً عبده و رسوله اللهم صل علی محمد و آل محمد
السلام علیکم و رحمة الله و برکاته فصل ششم در بیان مواضعی
که در آن سجدهٔ سهو واجب میشود اول کلام بیجا
۲ سلام بیجا ۳ تشهد فراموش شده ۴ شک میان
پنج و شش در حال قیام ۵ شک میان چهار و
پنج بعد از سجدتین فصل هفتم بدان در ارکان نماز
پنجست اول نیت ۲ تکبیرة الاحرام ۳ قیام متصل برکوع
۴ رکوع ۵ سجدتین فصل هشتم در شکیات نماز است

در شکیات نماز است

و آن بیست یک قسم است هشت قسم از آنها
باطل میکند اوّل شک در نماز واجبی دو رکعتی غیر از
احتیاطی مثل نماز صبح و نماز مسافر ۲ شک
در نماز سه رکعتی مثل نماز مغرب ۳ شک در میان چهار
چهار رکعتی که پای دو در میان باشد پیش [از] تمام شدن
دو سجده ۴ شک در تعیین کند که از آن رکعت کم شده
گوید ۵ شک در میان چهار رکعتی که پای [یک] در میان باشد
۶ شک در میان دو و پنج ۷ شک در میان سه و شش
۸ شک میان چهار و شش و پنج از آنها اعتبار ندارد
اوّل کثیر الشک ۲ شک میان امام و مأموم ۳ کثیر الشک
شک بعد از سلام ۴ شک بعد از وقت ۵ شک
بعد از محل و هشت از آنها تلافی دارد اوّل شک

میان دو

در شکیات نماز است

دو و سه بعد از سر برداشتن از هر دو سجده بنا را بر سه
میگذاری و یک رکعت بجا میآوری و سلام میدهی و بعد
از آن دو رکعت نماز احتیاط نشسته یا یک رکعت
ایستاده بجا میآوری ۲ شک دو و سه و چهار بعد از
اکمال سجدتین بنا را بر چهار میگذاری و نماز را اتمام
میکنی بعد از آن دو رکعت نماز احتیاط ایستاده و دو
رکعت هم نشسته بجا میآوری ۳ شک میان دو
و چهار بعد از سجدتین صحیح است بنا را
بر چهار می گذاری و سلام میدهی بعد از آن دو رکعت
نماز احتیاط ایستاده بجا میآوری ۴ شک میان
سه و چهار در هر حال صحیح است بنا را بر چهار میگذاری
و نماز را تمام میکنی بعد دو رکعت نماز احتیاط نشسته

بایک رکعت ایستاده کفایت میکند ۵ شک :
میان چهار پنج بعد از سجدتین بنا را بر چهار
میگذاری و نماز را تمام کنی بعد دو سجده سهو بجا میاوری
و اگر در حال قیام باشی فرو نشین شک برمیگردد
میان سه و چهار بنا را بر چهار میگذاری بعد از نماز دو رکعت
نشسته یا یک رکعت ایستاده بجا میاوری ۶ شک میان
سه و پنج در حال قیام صحیحست فرو مینشینی شک برمیگردد
میان دو و چهار بنا را بر چهار میگذاری سلام میدهی
بعد دو رکعت نماز احتیاط بجا میاوری ۷ شک میان
سه و چهار و پنج در حال قیام فرو مینشینی شک برمیگردد
میان دو و چهار بنا را بر چهار میگذاری و سلام میدهی
بعد از آن دو رکعت نماز احتیاط ایستاده و دو رکعت

نشسته

نشسته بجا میاوری اما دو رکعت ایستاده مقدم بدارد ۸
شک میان پنج شش در حال قیام فرو می نشینی
برمیگردد میان چهار پنج بنا را بر چهار میگذاری و
نماز را تمام میکنی بعد از آن دو سجده سهو بجا میاوری
فصل در کیفیت نماز احتیاط است و آن در جمیع
واجبات مثل نماز صبح است مگر حمد را باید آهسته
خواند سوره و قنوت ندارد فصل در شرایط وضو است
و آن دوازده است اول نیت ۲ ابتدا کردن در
شستن دو دست از مرفق ۳ بودن مسح است به
رطوبت دست از آب وضو ۴ ترتیب در جمیع اعضای
وضو ۸ طاهر بودن آب وضو ۹ اباحه آب وضو ۱۰ آنکه
از استعمال آب وضو خوف ضرر نباشد ۱۱

اباحه مکان ۱۲ طهارت محل وضو از نجاست فصل
پانزدهم بدانکه غسل واجب میشود بیکی از هفت چیز اول
بجنابت ۲ بحیض ۳ بنفاس ۴ بمس میت ۵ با استحاضه در غسل
۶ بمرگ آدمی ۷ بامر خارج مثل نذر و عهد و قسم فصل دوازدهم
بدانکه در شرایط غسل مثل شرایط وضو است
مگر موالات فصل هفدهم در تیمم است بدانکه تیمم را در تیمم
بر شش چیز میتوان کرد اول بر خاک ۲ بر زمین ۳ بر ریگ
۴ بسنگ ۵ بغبار ۶ به گل هرگاه خشک کردن آن
ممکن نباشد فصل چهاردهم در نماز آیات است و آن در نماز آیات
باین طریقست اول نیت کند و تکبیر گوید و حمد سوره را
بخواند با قنوت باز برکوع رود بعد از رکوع باز حمد سوره
را بخواند و برکوع رود و بعد از رکوع باز حمد سوره را بخواند

قنوت بگوید

بگیرد بعد برکوع رود بعد از رکوع حمد سوره بخواند و برکوع
رود و بعد از سر برداشتن از رکوع سمع الله لمن حمده
بگوید و بسجود رود و بعد از دو سجده راست شود بقیام
و این رکعت هم عملش مثل رکعت اولست مگر
قنوتش که پیش از رکوع اول و همچنین سمع الله
لمن حمده بعد از رکوع پنجم و جهر خواندن قرائت
به جماعت کردن مستحبست اما روزه پس آن چیز
ایست حفظ کننده صاحب خود را از آتش و آن
چهار قسم است زیرا که واجبست مثل روزه رمضان
و روزه قضا و روزه نذری یا مستحبست
مثل روزه ماه رجب و شعبان یا آنکه حرام است
مثل روزه عید قربان و عید رمضان یا مکروه است

مثل روزه روز عاشورا و شرایط روزه چند روز است اول
بلوغ ۲ عقل ۳ مسافر نبودن ۴ سلامتی از مرض ۵ خالی
بودن از حیض و نفاس ۶ روز عید قربان و عید رمضان
نباشد ۷ تقلید یا اجتهاد در مسائل آن بوده باشد
فصل چیزهائیکه روزه را باطل میکند چند چیز است
اول خوردن ۲ آشامیدن ۳ جماع کردن ۴ استمنا
یعنی طلب منی کردن ۵ اماله کردن عمداً ۶ دروغ بر
خدا و رسول گفتن ۷ سر بزیر آب کردن عمداً
۸ غبار بحلق رسانیدن عمداً ۹ قی کردن ۱۰ بقا
برجنابت ماندن تا صبح فصل زکوه بر دو قسم
است اول زکوه مالست و آن از نه چیز است
تعلق میگیرد اول طلا ۲ نقره ۳ گوسفند ۴ گاو ۵ شتر

در مبطلات روزه است

در زکوه است

۶ گندم

۶ گندم ۷ جو ۸ خرما ۹ مویز دوم زکوه بدنست که آنرا
فطره میگویند و آن واجب میشود بر شخص بالغ عاقل
و هوشیار و آزاد و غنی و مقدار زکوه فطره یکمن تبریز است
تقریباً و احتیاطش یکمن تبریز است و جنس زکوه از قوت
غالب شخص است از خرما یا گندم یا جو یا غیر اینها و هرگاه
بقیمت یکی از اینها پول بدهد کفایت بجا است فصل
بدانکه خمس واجب میشود بر هفت چیز اول درمالیکه حربی
از کفار در جهاد بدست آورده باشد غنیمتش میگویند ۲
در معادن از طلا و نقره و نمک و ذغال و سنگ
وغیره ۳ مالیکه در زمین دفن کرده باشند که گنجش می
گویند ۴ چیزهائیکه از دریا بیرون آورده باشند
مثل مروارید و مرجان وغیره ۵ در منافع تجارات

در خمس

و زراعات و در زمینکه ذمی که اهل کتابست از مسلم بخرد
تا در مالی که مخلوط بحرام باشد بخمسها از حضرت صادق ع
منقولست که فرمودند سستی و بی اعتنائی بنماز مکن
بدرستی رسول خدا ص در وقت وفاتش فرمودند نیست از من
کسی که شراب بخورد و نیست از من کسی که استخفاف
بنمازش بکند والله چنین کسی در حوض کوثر بمن وارد
نشود و ایضا از حضرت رسول ص مروی است که فرمودند
روزی برادرم جبرئیل نازل شد بر من و در آنحال صدای
بسیار مهیبی شنیدم متغیر شد از و سؤال کردم که این
چه حالتست و این چه آوازی بود شنیدم عرض کرد
خدای تعالی در دوزخ هفتم چاهی آفریده است سنگ
سیاهی بروی انداخته ام سیزده سالست که آن

کر

کر سنک را به چاه انداخته ام امروز بقعر آن
رسیده است پرسیدم جای کدام طایفه است
گفت آنجا جایگاه بی نماز است و در تفسیر اضاعوا الصلوة
واتبعوا الشهوات فسوف یلقون غیّا وارد شده است
که غی وادیست در جهنم و آن ماریست که ششصد
سال طول آن دارد روزیکه خدای تعالی او را
خلق کرده است الا آن دهان
بنهر است و نگشاید مگر بکشتن
بی نمازان و شراب
خوران
السلام علیکم ایها الهدا ی

سؤال کسیکه نماز قضا بر ذمه دارد میخواهد وجوبا زود
یا آنکه غسل واجب بجا بیاورد و نمیخواهد باین وضو و غسل

نماز قضا نماید و وقت هم داخل نیست که نیت
نماز نوبتیه وضو بسازد و نیت این وضو را چه قسم
باید کرد با نیتی که میفرمایند وضو یا غسل را بعمل آورد دو ساعتی
دیگر که وقت داخل شده میتواند باین وضو نماز واجب
نماید یا نه جواب احوط و اولی اینست که لااقل
یک نماز قضائی بکند و بر تقدیر نخواستن یا نتوانستن
مضایقه از این نداریم که نماز مستحبی بهر گونه که ممکن می‌شود
بکند لیکن خالی از خلاف احتیاطی نیست و اگر قصد یکی
از غایاتی که طهارت بجهة آنها مطلوبست شرعاً
نماید بنحویکه داعی او بسوی آن غایت فی الحقیقة قربت به
آن باشد اگر چه محرک بسوی آن داشتن طهارت
در وقت باشد هم صحیح است و بعد از دخول وقت

بآن نماز

بآن نماز می‌کند و مشهور آنست که غسل جنابت
مستحب است لنفسه است بنا بر این حاجت
باینها هم ندارد و هر وقت خواهد غسل میکند بقصد
رفع حدث جنابت و نماز هم باو میکند لیکن در جمیع صور
غیر از صورت اولی که بجا آوردن قضا داشته باشد
قصد قربت مطلقه نماید و نه وجوب و نه ندب
بمعنی ندب مصطلح که رخصت در ترک مطلق فصلا و

والله العالم

قد تمت الکتاب بعون الملک الوهاب حسب
الخواهش اعزی اخوند ملا حسین کتبه الحقیر سراپا تقصیر جعفر
بن محمد المرندی پانزدهم شهر ذی قعدة الحرام سنه ۱۳۰

فامّا حروف پس منقسم شده بحلقی شش گانه و لهوی
دو گانه و آن ق و ک است و فمی شانزده گانه است
و شفوی چهار گانه و مخارج بمذهب اصحّ هفده است ۱
اقصای حلق است و آن مخرج ء و ه است ۲
وسط حلق ع و ح است ۳ آخر حلق است غ
و خ ۴ اول بیخ زبان است با آنچه محاذی آنست
از حنک اعلی ق ۵ اندک فروتر از آن ک ۶
میان زبان است از حنک اعلی با کام بالا ش و ج
و ی غیر مدّی ۷ اول بیخ زبان است با دندانهای
ضرسی بالا یمیناً او شمالاً ض ۱۰۹۸ آخر کناره زبان
است بلثه دندانهای بالا ل بعد از آن ن بعد از
آن ر ۱۱ سر زبان است با بیخ ثنایای علیا با شکنجهای
کام

کام بالا ط و ت و د ۱۲ سر زبان است با سر ثنایای
علیا ظ و ث و ذ ۱۳ سر زبان است با سر ثنایای سفلی
باندک فاصله ص و س و ز ۱۴ سر ثنایای علیا
باشکم لب زیرین ف ۱۵ میان دو لب و غیر مدّی و ب
و م است ۱۶ هوای فضای دهن و آن مخرج حروف
مدّ است ۱۷ خیشوم است م و ن در حالت اخفا
یا ادغام با غنّه و غنّه آوازیست که از دماغ بیرون
میآید و طریقهٔ امتحان حروف آنست که همزهٔ
مفتوحه بر سر حرف ساکنه بلکه مشدّد بیاورد تا
تشخیص مخارج شود و امّا صفات حروف
بدانکه علما فرموده اند که از صفات انقدر را
تشریح اللسان والقلم که حروف از یکدیگر ممتاز

گشته بحاله از مخرج
خود ادا شود و صفات
ذاتیه حروف ده است

هر دو ضد یکدیگر اند
۱ مهموسه و حروف وی ده است فحثه شخص سکت
مابقی مجهوره اند ۲ شدیده و آن اجد قط بکت است
مابقی رخوه الا لم نرع که آن مابین شدة و رخوه است
۳ مستعلیه و آن خص ضغط قظ است مابقی
مستفله ۴ مطبقه و آن صض طظ است مابقی
منفتحه ۵ مذلقه و آن فر من لب است که از طرف
لب و زبان بسبک و خفت ادا میشود و مابقی مصمته است
واما صفات عارضیه پس قلقله است در قطب جد
که در حین ادا زبان مضطرب میشود و مابقی ساکنه است
و صفیر در ص و س و ز است و غنة در میم و نون مشددین است

وانحراف

و انحراف در لام و راء و تکرار در راء فقط و تحفظ واجب است
از اظهار تکرار آن خصوصاً که مشدد باشد و تفشی و پراکنده گی
در شین و استطالة در ضاد و مد در حرف علة و لینت در واو و یاء ساکنه
ما قبل مفتوح و تبرت و تیزی و رفع صوت در همزة است و شکی نیست
که هرگاه در مخارج و صفات خللی بهم رسد لحن و مبطل خواهد شد مثل
مخارج حروف را تغییر دادن و تکرار در راء و تفخیم در مستفله و ترقیق
در مستعلیه بعمل آوردن واما تنوین نون ساکنه نزد حروف
حلق و آن ء ه ع ح غ خ اظهار است ازجهة بعد مخرج نون مثل
من امة الا و منها جرف هار و انعمت اجر عظیم و من حکیم حمید و من غل
رب غفور و من خیر خبیر و در نزد حروف یرملون ادغام مع الغنة است
لقرب المخرج مثل من یاتیه عذاب یخزیه و من ماء مهین و من ولی
ولا و من نور نهدی الا در لام و راء مثل من لبن لم و من رب
رحیم در قنوان و صنوان و بنیان و دنیا اظهار باید کرد بجهة

اجتماع حروف علة غنه وعدم اشتباه بمضاعف ودر نزد
با قلب است بجهة آنکه میم مواخی نون است در غنه مثل
من بعد وصمّ بکم ودر نزد سایر حروف هجا وآن است
ث ت ج د ذ س ش ص ض ط ظ ق ف ک
اخفا است یتوسط بین القرب والبعد نحو بخلق جدید
ومن جاء نحو ذلک واما میم ساکنه در نزد میم
ادغام است مثل لکم کن ودر نزد با اخفا است علی الاصح
مثل فهم به ودر نزد ما بقی حروف هجا اظهار است خصوصاً
در واو وفا مثل اموالکم واولادکم فتنة واما تفخیم
وترقیق بدانکه حروف مستعلیه مفخم اند جمیعاً وحروف
مستفله مرقق مگر لام جلاله که بعد از فتحه وضمه واقع شود
تفخیم باید گفت مثل قال الله وعبد الله وبعد از کسره مثل لله
وهمچنین است رای مفتوحه ومضمومه مثل رحمن ورسل
که تفخیم باید گفت ومکسوره را ترقیق مثل رجال واگر رای
ساکن باشد نظر کنند ما قبل آن حکم همان است مثل
اربه

کرسیه ومریم ومرئیه واگر رای ساکن وما قبل آن هم ساکن
باشد نظر کنند ما قبل ما قبل آن باز حکم همان است مثل البحر والذکر
والذکر در حالت وقف واگر کسره ما قبل را عارضی باشد مثل
ارجع وام ارتابوا تفخیم باید گفت واگر رای ساکن وما قبل رای
مکسور وما بعد رای را از حروف استعلا باشد نحو مرصاد وقرطاس
وفرقه بالاتفاق تفخیم باید کرد الا در کلمهٔ کل فرق در سوره
شعرا که در آن دو وجه معمول است تفخیم بجهة وقوع حرف مستعلا
بعد از رای وترقیق بجهة کسر قاف ودر مصر وقفاً ووصلاً تفخیم
اولیست ودر عین القطر ترقیق نظراً الی الوصل وعملاً بالاصل
چون در مصر در حالت وصل را مفخم اند ودر عین القطر مرقق
والف در تفخیم وترقیق تابع ما قبل خود است مثل صالح ومالک
واما در اشباع های کنایه چهار وجه است ۱ ما قبل وما بعد
بعد آن ساکن باشد نحو الیه المصیر ۲ ما قبل آن متحرک
وما بعد آن ساکن باشد نحو له الملک ۳ ما قبل آن ساکن

و ما بعد آن متحرک باشد نحو فیهِ هُدًی این اشباعرا
ابن کثیر کرده است و حفص در طریق عاصم در کلمهٔ
فیه مهاناً در سورهٔ فرقان با وی موافقت کرده اند
مع ما قبل و ما بعد آن متحرک باشد لهٔ الّا و لهٔ الّا و قوله الّا
که همه قراء در این قسم اشباع کرده اند بخلاف قسم اول
و عاصم هاء یرضه در سورهٔ زمر با قصر خوانده است
زیرا که اصل آن یرضاه بوده است بجهة جزم شرط الف
افتاده است و هاء نفقه و لم یغنه و لم تغنه از اصل کلمه
صلهٔ باید کرد و هاء سکته وقفاً و وصلاً ساکن است حرکت
دادن بآن در نزد قراء غلط است و در قرآن در هفت ۷
موضع ورود یافته لم یتسنّه در بقره اقتده در انعام
کتابیه حسابیه سلطانیه مالیه در حاقه ماهیه در قارعه
و اما ادغام پس بر دو قسم است کبیر و صغیر کبیر آن
است که اول را از مثلین یا متقاربین یا متجانسین
که متحرک باشد ساکن نموده در ثانی درج کنند

این

و این مختص بابی عمرو بصری است و علماء فرموده اند که
در نماز ادغام کبیر مثل ادغام میم الرحیم در مالک اجتناب
اولیست بلکه مکروه است زیرا که عدم ادغام حروف ثواب
بیشتر خواهد شد ادغام صغیر آن که حرف مدغم غیر حرف مد باشد
در ثانی ادغام کنند و این بر سه قسم است ۱ مدغم و مدغم فیه
از حیثیت مخرج و صفت مثل هم باشد نحو یوجّهه و ان اضرب
بعصاک که اگر حرف مدغم حرف مد باشد اظهار باید کرد
بجهة تحفظ بر مد ۲ آنکه مدغم و مدغم فیه از حیثیت مخرج و صفت
مختلف باشند نحو قد تبیّن و اذ ظلموا آنرا متجانسین گویند ۳
آنکه مدغم و مدغم فیه از حیثیت مخرج و صفت قرب بهم باشد نحو
نخلقکم و احطت با القای صفت استعلای قاف و طاء ادغام
ادغام میکنند دال را در تاء نحو اخذت و مشتقاته و لام را
در راء نحو قل ربی و بل ربکم و نون ملفوظی طسم دو کانه را در میم

و ثا را در ذال در کلمهٔ یلهث ذلک و با را در میم در ارکب معنا
و بر روایت دیگر نون ملفوظی یس و القلم در واو در حالت
وصل و لکن در وقف با اظهار رواست و اقسام ادغام
بسیار است و مخفی نماند که جمعی از علماء و مجتهدین بوجوب
ادغام صغیر قائل شده اند و اما حرف مد سه است
واو الف یا ساکن و ما قبل ایشان از جنس خود باشد
مثال هر سه در کلمهٔ اوذینا و نوحیها و اوتی و امتداد
مد منحصر است بسبب و سبب همزه است یا سکون
بشرطیکه مؤخر باشد پس اگر مقدم باشد مثل آمن اوذی
ایمانا مد آن ~~عبارت~~ مخصوص است بقرائت نافع مدنی
پس هرگاه حرف مد و سبب مد در یک کلمه جمع شود مد آنرا
واجب و متصل گویند نحو جاء و سوء و سیئ و جماعتی
از اعاظم علما حکم بلزوم رعایت این مد و بطلان
نماز بسبب اخلال بآن فرموده اند و اگر حرف مد در کلمه

بر

سبب مد هم در کلمهٔ دیگر باشد مد آن منفصل و سنت خواهد شد
مثل یا ایها و قالوا آمنا و فی امّ و اگر سبب مد سکون
اصلی و مظهر و مدغم باشد مثل ص و ن و میم و آبّة
و اتحاجونّی و الضالین مد آن واجب و اگر سبب مد
سکون اصلی عارض باشد مد آن سنت خواهد بود
مثل النار و یعلمون و نستعین. در حالت وقف و مقدار
مد بمذهب عاصم در واجبی و سنتی چهار الف است
و اما وقف آن عبارت است از قطع صوت مع نفس
بخلاف سکته که آن قطع صوت است بدون قطع
نفس و لازم است وقف تا نظام و حسن کلام ظاهر
شود و آن چهار قسم است تام و کافی و حسن و قبیح تام
آن است که کلمهٔ موقوف علیه را ارتباط لفظی و معنوی با بعد
نداشته باشد مثل آخر بسمله و یوم الدین و نستعین. و آخر

سوره و آن وقف کنند در آخر آیات میباشد و کافی آن است
که ارتباط معنوی با بعد داشته باشد نه لفظی مثل و ما
انزل من قبلک و ابتدا بما بعد آن جایز است و حسن آن است
که ارتباط لفظی با بعد داشته باشد نه معنوی مثل وقف
بر بسم الله و بر الرحمن و بر الحمد و بر رب العالمین و بر الرحمن
و بر الرحیم و بر نعبد و بر المستقیم و بر علیهم و الضالین
بر علیهم و قبیح آن است که معنی مفهوم نشود مثل وقف
بر بسم از بسمله و اما رموز سجاوندی بدانکه
م علامت وقف لازم است و وصل در وی موجب
فساد معنوی می شود ط علامت وقف مطلق است
یعنی مقید بیکی از لزوم و جواز و رخصت و مجوز نیست
و دلیلی از برای وصل آن نیست زیرا که تعلق لفظی
و معنوی با قبل خود ندارد ج علامت وقف جایز است

جهة

جهة وصل و وقف در وی هست اما وقف اولیت
است ز علامت وقف مجوز لوجه است و در وی وجه وقف
و وجه وصل هر دو هست اما وجه وصل روشن تر است
و وقف هم روا است ص علامت وقف رخصت
بالضرورة هرگاه قاری احتمال تمام کردن آیه را
در یکنفس نماید وقف کند و اعاده لازم نیست لا
علامت لا تقف است و اگر لا با آیه جمع شود اعاده
لازم نیست نظر بحدیث ام سلمه رضی الله عنها که
سید انبیا در سر هر آیه وقف میفرموده اند
ک علامت کذلک است یعنی بطریقی است که سابقا
گذشت چه لازم چه مطلق چه جایز چه مجوز چه رخصت قف
یعنی قف فی هذا الموضع س و وقفه و سکته هر سه علامت
سکته است ق قد قیل فیه الوقف صل قد وقف است
صلے الوصل اولی من الوقف و هو بما بعد دکوع و

بنا بعدد بصری علامت پنج آیه است دی و عب علامت
ده آیه است و اما وقف بحرکه نزد قاطبهٔ اهل لسان
مهجور و موجب بطلان نماز است و وصل بسکون را الر لکن کلمه
کلمهٔ لاحقه مفتتح بهمزهٔ وصل نبوده باشد بعضی علماء
جایز نمیداننند والسلام علی من اتبع الهدی ۱

هو

هذا کتاب ترسّل منسوب است

بسم الله الرحمن الرحیم

شکر و سپاس فزون از وهم و قیاس حضرت مالک الملک را
جلّ شأنه سزاست که در ایجاد موجودات بلا شارکت چهره
کشائی نمود و درود و تحیات غیر محدود بر پیغمبر محمود صحیفه بر حق و در
مطلق و آل طاهرین او صلوات الله علیهم اجمعین. و بعد
چون اطفال دبستان تعلیم و ترقیم قواعد فرامین و ارقام
و تفهیم دعا عرایض و احکام ضوابط نامه نگاری و احکام
و درک خطوط محاسبات لازم است لهذا بنده فقیر
عباس عطا تخلص شطری از آنها بطریق اختصار
مرقوم

مرقوم و مجموعه بلقب عطائی موسوم ساخت
هزار درود و صلوات نامیات و تحف تحیات زاکیات
بر روضهٔ مقدس و قبهٔ منور و مشهد معطر و قالب مطهر خلاصهٔ
کائنات و مفخر الموجودات و خاتم الانبیاء و سید
البشر و شفیع المشفع الی یوم المحشر محمد المصطفی صلی الله
علیه و آله افضل الصلوات و اکمل التحیات بر آل و اتباع
او باد رضوان الله علیهم اجمعین. اما بعد آن ایدک الله
تعالی فی الدارین که دبیری صنعت شریف و حرفت بس
لطیف است پیوسته اهل قلم را بحضرت ملوک و سلاطین
مرتبه عظیم و درجه جسیم بود و وضیع و شریف ایشان

مهیا آمده و منزلت قلم لایزال و محل قسم ذو الجلال است
قوله تعالی نون والقلم وما یسطرون و حدیث
رسول علیه السلام مؤکد الحال گشته که اول
ما خلق الله القلم و فضلای هر عصر هر کس در اندازهٔ خود
بیانها کرده و بر آن تحریر نموده اند در این معنی شروع
کردن و خوض نمودن تطویل دارد و چون القاب
و عبارات ما تقدم در این عصر کمتر در رقم کتاب می آید
حال مختصر چندی از آنچه مرغوب و موزون اهل روزگار است
بنا بر مبالغه و التماس عزیزان یاد کرده می شود تا منشی را
دلیل واضح و لایح بود ان شاء الله وحده العزیز ابیات

زطبع

ز طبع زلال و ز روشن ضمیر — ز ترسل نویسیم دلپذیر
پسندیده باشد بر خاص و عام — بتحفه فرستند در هر مقام
الا ای خردمند پاکیزه رای — بیاموز خط و بیزدان ستای
چه فرزند باشد بفرهنگ دار — زمانه ز یاری بر و شکدار
بود در خور مردم روزگار — ضرورت بکار صغار کبار
چه خواهی که نامت بماند بجای — رساله دری بیاموز رای
نویسنده را دست گویا بود — کلک دانش از طبع رویا بود
خردمند باید که باشد دبیر — نوازد و را پادشاه و وزیر
بلاغت که با خط چو گرد آیدش — بیابد شه معنی سفر اندیش
معطل نوشتن نباشد پسند — تواند که نویسی نگهدار بند

سخن چند کمتر پسندیده تر که بسیار گفتن بود درد سر
چو یاقوت باید سخن در زبان سبک سنگ باشد بهایش گران
چو خوش گفت آن پیر نیک رای ره آورد با جنبت سرای
حذر کن ز نادان ده مرده گوی چو دانا یکی گوی پرورده گوی
پس بدین واسطه در اختصار کوشیدن مأمول و مطموع
آنکه حسبة لله تعالی وطلب المرضاته ما را بدعائی نسخه الکتاب
یاد آورند و هرگاه زللی و خطائی رفته باشد در اصلاح آن
کوشیده قلم عفو بر معایب آن کشیده دارند اما دبیر
باید که از اعتراض دور باشد و عنان قلم را از تعدی مسلمان
کوتاه کرده تا در یوم لَا يَنفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ إِلَّا مَنْ أَتَى اللّٰهَ
بعزتهم

بِقَلْبٍ سَلِيمٍ معاقب نگردد شعر زنهار صد هزار در گردن
کسی سخن دیر آموزی قلم را نگهداری تا جهنم
بخود نیفروزی اما دبیر باید که سر قلم را دراز تراشد و قط را
منحرف زند و کارد تیز و مداد سیاه بکار برد و حرفها را
یک دیگر نزدیک نویسد و الفها را و لامها را برکشد هر زمان
در این شرایط آنکه دانسته خط را نیکو نویسد اما دبیر باید
که در خواندن و نوشتن تأمل و تأنی را واجب داند
چون نوشته را تمام فرو خواند اگر سهوی رفته باصلاح آن
و هرگاه مقام تعجیل باشد قدری خاک پاک بر نوشته بریزد
وانگهش در پیچد و عنوانی بر سر آن نویسد اگر نام محرر

بود شمس الدینی و با جلال الدین نوبت مدعا با زین الدین
حسن با تاج الدین حسین با کمال الدین داود با عز الدین
سلیمان با سلیم الدین موسی کلیم الدین عیسی با روح الدین
ابراهیم با ظهیر الدین یوسف و نوروز با ضیاء الدین لطف الله
و مانند اینها نصر اللهی بیتی و در جمیع مراتب القاب بسطوری را
مرعی داشته تا از جمیع معایب محفوظ ماند بتفضله و کرمه
اعلیحضرت سلیمان مرتبت کیوان رفعت بهرام صولت
جمجاهی ظل اللهی مالک [illegible] سو لک جهان خسرو زمین
و زمان قهرمان ایران مظفر الدنیا والدین خلد الله
ملکه و سلطانه و اوضح علی العالمین بره و احسانه کمترین
بندگان

بندگان عتبه بارگاه گردون اشتباه را بسبب ادب
و ضراعت مقبول و ملثوم کرد آینده از حضرت آفریدگار
مزید خلود سلطنت و جهانداری را از سر خضوع و خشوع
می طلبد و بدین دعا از همه خلق جهان آمین باد برب العباد
برای عالم آرای نواب بسط عریضه میدارد که چند سال است
ولایت کرمان خراب بواسطه زواید خارجیات
و رسوم محدثات و تکلیفات و عوارضات خراب
شده و بسبب هجوم جراد محصول نمی شود وجوه بقایای
سالها را در این سال حکم همایون لا زال نافذا
منشرا فی الاقطار و الربع المسکون شرف صدور یافته طلب

نمانید حال محصلین آمدنیست تا تمام حصص سکنه و رعایا
طاقت دادن آنچه نیست و قوت و قدرت آن نمانده
و از عمارت و زراعت باز مانده و از سر بیطاقتی اقامت
ندارند و جلای وطن نموده باطراف و جوانب متفرق شدند
بر ضمیر منیر خورشید تأثیر نواب کامیاب محجوب نماند که چون
احوال رعایا و عجزه و سکنه ولایت مزبوره در غایت
پریشانی و نهایت ناتوانی بود واجب شد که بعرض نواب کامیاب
رسانیدن امیدوار نظر عنایت و مرحمت شامل حال
بیچارگان مستهلک احوال گردد باقی سایه چتر همایون
بر فرق عالم و عالمیان مبسوط باد برب العباد

عرضه داشت

عرضه داشت   کمینه کنیزک پای بوس آستان علیا حضرت
آسیه اسلوب هاجر مرتبت مریم مکرمت ساره سیرت صفورا
صفوت دره درج عصمت و زهره برج عفت عاقله عدل پرور
رعیت دل عدالت گستر بانوی حرم سلطنت نواب علیه عالیه دامت عظمتها
که باقی رقیمه کمینه که در بر نوشته بودند در خوشترین ساعتی از ساعات
پرتو وصول افکنده شرف یافت کمال خوشنودی و فرح حاصل نمود
شرف عرض جناب صاحبی قبله و امیدگاهی الوی مهربانی ام
طول الله عمره میرساند هر گاه از راه ذره پروری
و مرحمت گستری جویای حال این کمترین بوده باشند الحمد لله
و المنه حال تحریر روز سیم شهر ربیع الاول است حیات مستعار

که اعظم نعمتهای آلهیت در کالبد بدن فانیه باقیست
و کلد و ترتیب صورت وقوع ندارد لهذا بغیر از محرومی از فیض حضرت
لازم المسرت امید که انهم باحسن الوجوه واین الجهات
میسر و مرزوق خواهد شد آمین یا رب العالمین والسلام
علیا جناب قمر نقاب خورشید احتجاب خدارت و طهارت
دستگاه خدیجة الزمانی بلقیس مکانی والده مهربانی
دامت عظمتها پیوسته در پس حجلهٔ صدارت و طهارت
نشیمن بوده بمنه وجوه بعد از طی چهره آرای عرایض دعا
مشحون ادعای خورشید انجلای شریف میدهد که چون در این
اوان مسرت توان الوی سقام خلوص مهربانی ام
حاجی صادق

حاجی صادق عازم اینجانب گردید در مقام تصدیع افزای
حضرت برآمده مبلغ پنجتومان نقد و چهار هزار کاسه
توت فندک و سه زوج کفش و مکتوب والا ارسال کردم
بازیافت نمایید خرج مصرف خانه نمایید و خودم
ان شاء الله تعالی یک ماه بعد از این و یا نوروز فیروز سعادت
اندوز عتبه بارگاه گردون اشتباه خواهم شد فرد
هر که باشد ز حال ما پرسان یک بیک را دعای ما برسان
اخوی اعزی نور چشمی یادگان برابری از عمر دولت بر
خوردار آقا محمد رفیع سلمه الله تعالی پیوسته از جمیع
سوانحات روزگار غدار در حفظ حمایت قادر مختار

بهمه وجه مقتضی المرام نشستن شاید بمنه وکرمه بعده معلوم
اخوی ارجمند بوده باشد که چندی روز قبل بر این میر احمد سوداگر
دهولاری صد و بیست کیسه حنا و بی لنگه شکر ارسال داشته امید
رسید خاطر جمع باشید و بجماعت عطاران فروخته ایم
بموعد چهار ماه که دو ماه منقضی و دو ماه آخر بقسط السبوع
کارسازی کنند و عذر غرضیه علاحده طلب داریم و چنین
سکاری نیز نور در مقام معاوضت بوده پانصد عدد اشرفی محمد
شاهی در کیسه که مهر نموده ام انشاء الله بسلامت برسد
دعوض اخلاص بخدمت حاجی احمد تاجر در تفلیس تک ببرینه
فرزند ارجمندی نور العینی محبوب القلوبی ثمرة الفوادی
محمد رضا

محمد رضا حفظه الله تعالی پیوسته قرین صحت و استقامت
کامجوی مطالب دارین باشید بمجرد آنکه فرزندی در این روزها
که اتفاقاً دیوان پیلور عازم قصبه شکی شده ده عدد کشورستان
بمصحوب مشار الیه فرستادم بازیافت نموده هفت راس گوسفند
و سی من برنج و ده من روغن و قدری پنیر ابتیاع نموده همراه
خود کرایه داده عازم اینولا شوید تا چهاردهم شهر شعبان المعظم
کار را سرانجام نور چشمی محمد حسن تمام برسانیم البته کوتاهی و اهمالی
نکرده بزودی عازم اینجانب شوید ناچه عرض ندارم
محبت ذاتی و تربیت معنوی و مودت ارکانی لا تمام سلمه الله
تعالی بر صفحه صحیفه خواطر ذاتی نگاشته که چنین در این اوان

الم توان جز دخت اثر جانگداز هوشربا دار هشت طراز مرحوم
مغفور آقا عبد الشکور طاب ثراه مسموع گوید خداش جل
وگواه این مقال است بجدی تغیار کدورت در خاطر این مخلص
طاری وکاری شد که عشری از عشر آن در حیز تحریر نخواهد آمد
مصرع
گر نویسم شرح غم بجد شود چون در مصطبه دلکش جهان هر فردی
از افراد آن بنا بمضمون صدق مقرون کریمه کل
نفس ذائقة الموت شربت اجل ناگوار را خواهد چشید در خدمت
رحلت لنبی دار الغرور بدار السرور را بدکشید میباید که آنمخدوم
نیز بمضمون آیه کریمه ان الله یحب الصابرین عمل نموده دامن
صبوری را بر میان زده صبر و شکیبائی را بر خود شعار ساخته

خداوند

خداوند جلیل اجر جزیل و صبر جمیل کرامت فرماید باز
مانده کان را بسلامت بدل بود و آخر مصائب و نوائب باشد باقی ایام
متوقع آنست که بنگارش احوالات سراسر سعادت
این مخلص لخدمت کیمیا اثر ابن الاماثل والاقران سرور از فرمایند
بسنع ده لال ازو صه جمس آل محمد ع از مال خاص عزت
دستگاه آقا میرزا عبدالله واصل وعاید سیادت ونجابت
پناه آقا میر اسدالله تبریزی گردید تحریرا فی شهر ذی حجة الحرام ۱۳۰۷
بعد الحمد والتحیة سبب از تحریر این کلمات شرعیه آیات
آنست که بفروخت بعقد لازم جازم شرعی دانسته وفهمیده
بالطوع والرغبة من دون الاجبار والاکراه مسمی آقا فرج الله

تبریزی بنا لیحضرت کهف الحاج عبدالله تمامی و همگی یکقطعه خانه
باغچه مکرومه مشجره واقعه در محله شتربان محدود بملک
حاجی قربان و بملک مشهدی رضا و بملک بیک محمد و شارع
با جمیع توابع شرعیه اش محلاً و اعیاناً و اشجاراً بمبلغ بیست
تومان رایج دیوان رایج جدید الضرب سلطانی بقرار یک نخود
وزناً و هزار دینار قیمتاً و بفروخت بمشتری مزبور تمامی مبیع
مذکور را بثمن منعوت فیه و معقود علیه و صیغه صحیحه صریحه
شرعیه مبایعه بقانون شریعت مطهره جاری و واقع کردید
تحریراً فی شهر محرم الحرام سنه ۱۳۰۷ اقرار و اعتراف
شرعی نمود خیر الحاج حاجی شکرالله تبریزی بر اینکه از مال خاص
خالص

خالص کهف الحاج حاجی رجب الله تبریزی مبلغ دویست تومان
رشتی محمدی تباری سی قراری یک نخود وزناً و هزار دینار قیمتاً
در ذمه و رقبه مقر مزبور دین ثابت و لازم است که انشاءالله
تعالی از حال تحریر الی انقضای مدت پنجاه تمام کامل ادا و کارسازی
مهما ترک ناید عذری که خلاف شرع الانور بوده باشد بیاورد
این چند کلمه بر سبیل تمسک نامچه قلمی کردید و کان ذالک تحریراً فی
القاب ممالک محروسه خاقانی که در عنوان رقیمه جات نویسند
مثلاً تبریز و اصفهان و قزوین را دارالسلطنه نویسند
طهران را دارالخلافه و رشت را دارالمرز
نویسند شیراز را دارالعلم یزد را دارالعباده کرمان را

دار الأمان کاشان دار المؤمنین کرمانشاهان دار
الدوله یزد جرد سلادار السرور همدان طیبه نبجا نزاد دار السلطنه
اردبیل سلادار الارشاد خوی سلادار الصفا ادری رابده
مزندرا قصبه دهان قریه لونیسند صوبه ینار ربت

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] والسلام

صح

صورت حساب هندسیه چهار مرتبه است

لحاد عشرات مات الوفات [illegible] ۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۵ ۳۰

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] والسلام

حساب: آدم و بشر را نفر نویسید ۲ نفر

حساب: سگ خوک را رأس نویسید ۳ رأس

حساب: مرغ خانه را قطعه نویسید ۴ قطعه

حساب: آهن و بازرا بهله نویسید ۵ بهله

پیراهن زیرجامه ... [illegible] قبا و ارخالق و چوخا و جبه ... توب
۶ دست ۷ توب

کفش و جوراب ... زوج شمشیر کارد خنجر و قبضه ...
۸ زوج و قبضه

حمام کاروانسرا دکان ... باب ... [illegible] قطعه
۱۰ باب ۱۱ قطعه

کله ... عدد ... [illegible]
۱۲ فرد

۱م ۲م ۳م ۴م ۵م ۶م ۷م ۸م

۹م ۱۰م ۱۱ل ۱۲ل ۱۳ل ۱۴ل

۱۵ل ۱۶ل ۱۷ل ۱۸ل ۱۹ل ۲۰م ۳۰ل

۴۰م ۵۰ل ۶۰ل ۷۰م ۸۰ل ۹۰م ۱۱ل

[illegible]

[illegible]

همین ... [illegible]

در بیانی بانگ کردن خروس بی وقت در شبها اگر شب شنبه بانگ
کند صدقه باید داد اگر شب یکشنبه بانگ کند صاحب خانه را فرزندی بوجود
آید و اگر شب دوشنبه بانگ کند صاحب خانه را اجل نزدیک بود و اگر شب
سه شنبه بانگ کند مال بدست آید و اگر شب چهارشنبه بانگ کند اهل خانه را
جدائی افتد و اگر شب پنجشنبه بانگ کند آبادی زیاده شود و اگر شب جمعه
بانگ کند صاحب آن خانه توانگر گردد در بیانی بانگ کردن مرغ خانه
که خواه در شب و خواه در روز همان حکم دارد اگر روز شنبه بانگ کند
صاحب خانه با کسی مهربان کند و دوست شود و اگر در روز
یکشنبه بانگ کند فرزندی نیکو بوجود آید و اگر در روز دوشنبه بانگ
کند بلا باشد صدقه باید داد و اگر در روز سه شنبه بانگ کند صاحب خانه
با کسی خصومت

با کسی خصومت کند اگر در روز چهارشنبه بانگ کند صاحب خانه را
شغلی پیش آید اگر در روز پنجشنبه بانگ کند صاحب خانه گرفتار شود
اگر روز جمعه باشد بسیار خوب باشد والله اعلم بالصواب هر که
شب سری وا کند هر بیست بار الوهاب بگوید روزی او زیاده شود
و قرض او ادا شود و چهارده مرتبه بعد از هر نماز بسجده نهد
بگوید الوهاب مجرب است ده چیز موجب فرح است
اند اول سوره یس خواندن ۲ وضو ساختن ۳ غسل کردن
۴ بر اسب سوار شدن ۵ با دوستان صحبت کردن ۶ سر تراشیدن
۷ موی بر داشتن ۸ ناخن چیدن ۹ نماز جماعت گذاردن
۱۰ مسواک کردن ده چیز است که پیر بر خود راز کنند اول

١ مجامعت بسیار ٢ سر بظرف شستن ٣ شب آب خوردن
٤ بایستن روی خشک کردن ٥ ایستاده آب خوردن
٦ در خلا توقف بسیار کردن ٧ در وقت قضای حاجت
سخن گفتن ٨ در عورت خود نگاه با دیگری نگریستن و
بروی خفتن ١٠ غم بسیار خوردن ده چیز است حافظه بیفزاید ١
صدقه بسیار دادن ٢ فرمان پدر و مادر بردن ٣ نماز شب گذاردن
٤ اعتکاف کردن پیش از صبح ٥ نماز جماعت گذاردن ٦
بسیار قرآن خواندن ٧ معنی دانستن قران ٨ خدا را
دایم یاد کردن و صلوات فرستادن پیغمبر ١٠ نماز نافله گذاردن
و با خلق خوش خوی و بردبار کردن که علم از چند چیز تولد کند

الفهم مغزار

١ ایستاده شلوار پوشیدن ٢ میانه زنان و گوسفندان
گذشتن ٣ ماهیچه را بدندان بریدن ٤
در آستانه در نشستن ٥ بدست چپ طعام
خوردن ٦ بدامن و آستین روی پاک کردن ٧
پوست سیر و تخم مرغ بزیر پای افکندن ٨ با نفس جوز
بازی کردن ٩ ناخن بدندان بریدن ١٠ بدست راست
استنجی کردن ١١ ناخن را بدست قطع کرده آوردن ١٢
در قبرستان خندیدن ده چیز است که جاه و رفعت افزاید
١ طاعت و عبادت کردن بسیار ٢ وفا کردن
براقرار ٣ بیدار بودن در سحار ٤ سخی و
بالعقی دالل بکاره ٥ جد و جهد در همه کار ٦

۶ زیست در صحبت ابرار ۷ ستیز بودن از صحبت اشرار
۸ استغفار کردن بسیار ۹ نگاه داشتن اسرار
ده چیز است روشنی چشم افزاید ۱ بر مصحف نگاه
کردن ۲ بروی علماء نگاه کردن ۳ بروی پدر و مادر
نگاه کردن ۴ درستارها نگاه کردن ۵ بسبزه
و آب روان نگاه کردن ۶ مباشرت باعتدال
کردن ۷ در جواهرات نگاه کردن ۸ وضو
باب سرد کردن ۹ اشتها را صاف کردن
۱۰ در هوای صاف نگاه کردن ده چیز شخص را صحیح
البدن کند ۱ کم خوردن ۲ کم گفتن ۳ کم خفتن
۴ بار بهار را بجان خود ورزیدن ۵ بوی خوش بکار بردن

۶ درهمه

۶ در همه روز بحمام رفتن ۷ پیوسته با وضو بودن ۸
طلا و نقره با خود داشتن ۹ و تردد باعتدال کردن ۱۰
ثلث آخر شب را برخاستن ده چیز ذهن را بیفزاید و حفظ را
قوی گرداند ۱ حلوا خوردن ۲ گوشت خوردن ۳
عدس تناول نمودن ۴ نان سرد خوردن ۵ آیة الکرسی خواندن
۶ با وضو بودن ۷ همیشه رو بقبله نشستن ۸ فرمان پدر
و مادر بودن روی علماء دیدن و سخن ایشان شنیدن ۹
بیدار بودن شب ۱۰ بطاعت گذرانیدن شب
ده چیز فراموشی آورد ۱ خندیدن بسیار ۲ در گرما
بقران خواندن ۳ به نامحرم نگاه کردن ۴ بمستی مباشرت

کردن ۵ در حمام ازار خود را بار کردن ۶ ترشی بسیار خوردن
۷ از میان قطار شتر گذشتن ۸ بر تراشه قلم پاشیدن ۹ در
زیر درختان میوه دار بول کردن ۱۰ موی سر شانه مردن ا
شانه کردن ۱۱ از دیگ طعام خوردن ۱۲ در شب آب دهن
انداختن ۱۳ حجامت در قفای کردن ۱۴ نیم خورده موش را
خوردن ۱۵ سیب ترش بسیار خوردن ۱۶ در آب ایستاده بول کردن
۱۷ با جنابت طعام خوردن ۱۸ با در خود بیا زن راه کردن
۱۹ در کوه و در گورستان خواندن ۲۰ بی نام خدا طعام خوردن
۲۱ در مصلوب نگریستن ۲۲ در میان دو زن گذشتن
۲۳ در جنابت نام خدا بردن ۲۴ رو بقبله بول کردن
۲۵ در

۲۵ در بازار طعام خوردن ۲۶ در گورستان خندیدن ۲۷
شب بسیار خفتن ۲۸ بی‌سبب چیزی بر سر آتش آید رو ما در بلا انعام
خواندن ۲۹ برهنه بول کردن ۳۰ نان ریزه را خوار داشتن
۴ شب در خانه رفتن ۵ پوست پیاز سوختن ۶ پیش از
بزرگ خود راه رفتن ۷ با بگاه دیوار دندان خلال کردن
۸ دست بر ریش شستن ۹ سر از سجده زودن برداشتن ۱۰
در جای بول وضو ساختن ۱۱ ظرف و دیگ را ناشستن ۱۲
بعبث سوگند خوردن ۱۳ پرده عنکبوت در خانه گذاشتن
۱۴ نان در دیشان خریدن ۱۵ دروغ گفتن ۱۶ جامه
در تن دوختن ۱۷ چراغ را پف کردن ۱۸ بدستار روی
گرمابه تن خشک کردن ۱۹ نان در کنار خوردن ۲۰
در خلاء آب دهن انداختن ۲۱ ایستاده بول کردن

۲۲ بدندان ناخن کرفتن ۲۳ در نماز نکاهی کردن
۲۴ دستار و شلوار در زیر سر نهادن و نشسته دستار
پیچیدن ۲۵ ایستاده شلوار پوشیدن ۲۶ بر بر دامان
لعنت کردن ۲۷ انکشتانرا در هم افکندن و غلّه کردن
۲۸ دست بدامن قبا پاک کردن ۲۹ اجازه خواب را برچیده
کذاشتن ۳۰ فرزندانرا فحش کفتن سبو و کوزه را سرکشاده
کذاشتن ۳۱ نصف شب بخانه خو بردن رفتن ۳۲
عریان وضو ساختن ۳۳ موضع طهارت کرفتن نشستن
ده چیز است که عمر را دراز کند و روزی را فراخ کند اکرامی
داشتن کلام الله ۲ سبب آزار نه داشتن ۳ در سحرکاه تهجد و تلاوت
قران مشغول بودن ۴ جامه های پاک و غذاهای لطیف
بکار بردن ۵ بسیار قران خواندن ۶ بمجالس علما و رفتن

۷ با دوستان صحبت کردن ۸ پیوسته با وضو بودن
۹ با خلق تواضع و خوش نمودن ۱۰ با دوستان شفقت
و محبت نمودن والله اعلم بالصواب حکایت
شخصی ازیمن بخدمت جناب رسول صلعم آمد و عرض
کرد که یا رسول الله میخواهم که همیشه در خدمت شما باشم
نمیتوانم اما سؤال چند دارم جواب فرمایید حضرت
فرمود بپرس عرض کرد میخواهم همیشه در طاعت خدا
باشم حضرت فرمود که نماز را در وقت بگذار و تعظیم
و خضوع و خشوع که همیشه در طاعت و خدمت خدا باشد
عرض کرد می خواهم که بهتر از همه باشم فرمود که بر خلق نفع
رساننده باش عرض کرد که میخواهم معاش بر من فراخ
و آسان باشد فرمود هرچه برای خود داری برای همه دوست

دار عرض کرد میخواهم که به نزد خلق دوست باشم فرمود
طمع از خلق ببر عرض کرد میخواهم که نزد خدا تعالی از همه کس
خاص تر باشم فرمود که قران بخوان عرض کرد قران نخوانده ام
فرمود که قران خوانان را دوست دار از برای خدا عرض کرد می
خواهم که از عذاب آخرت ایمن باشم فرمود که خدا را در همه
وقت دانا و بینا و شنوا بدان عرض کرد میخواهم که از همه عاقل تر
باشم فرمود مرگ را در همه اوقات یاد کن عرض کرد
میخواهم در وقت جان دادن کلمهٔ شهادت در زبان
من جاری گردد و درست و پسندیده بگویم و جان باسانی
دهم فرمود با خلق خدا کشاده رو باش و لیکن خوبی
کن برایشان عرض کرد میخواهم که برحمت خدا تعالی
از همه نزدیک تر باشم فرمود که رحیم دل باش عرض کرد
میخواهم

میخواهم که بدانم گناهان من بچه چیز کمتر می شود فرمود بتوبه
و استغفار عرض کرد میخواهم که از همه کس دراز عمر تر باشم
فرمود که با خویشان شفیق و مهربان و رحیمدل باش
عرض کرد میخواهم که قسمت من از جای برسد که هیچ طمع نداشته
باشم فرمود که با طهارت باش حتی در جامه خواب عرض
کرد میخواهم که فردا در روز قیامت آتش دوزخ مرا نسوزد
فرمود که همه کس خشم مگیر و اگر در خشم شوی زود صفا کن
عرض کرد میخواهم که دعای من مستجاب شود فرمود که حلال
بخور و از حرام پرهیز کن عرض کرد میخواهم که روز قیامت
نزد خدا راست گو باشم فرمود که دروغ مگو و از دروغ
گو پرهیز کن عرض کرد میخواهم که بدانم که گناه من بچه چیز فرو شود
فرمود به بیماری و بلا چنانکه تب یکروزه کفارهٔ گناه یکسال باشد

عرض کرد میخواهم که روز قیامت پله طاعت من گران
آید فرمود علمی که ترا باشد بدیگران بیاموز از برای خدا عرض کرد
میخواهم که آفتاب روز قیامت عر النور دد فرمود و مسلمان
که در میان ایشان خصومت باشد بصلح و صفا مبدل کن
واگر کسی را آزار کرده باشد عذر او بخواه عرض کرد می
خواهم که شفاعت جناب شامرا روزی باشد فرمود که
مسکینان و یتیمان و بیوه زنان و غریبان را دوست دار
و بقدر وسع خود و با ایشان نیکوئی کن عرض کرد
میخواهم که روزه باشم اما استطاعت آن ندارم فرمود
که با نفس خود جهاد کن که جهاد کننده کلان بزرگتر است
عرض کرد میخواهم که روز قیامت دیدار ترا ببینم فرمود
که دل همسایگان را از خود خوش دار و اگر از ایشان
نسبت بتو آزاری رسیده باشد عفو کن و اگر تو ایشان را

رنجیده باشی

رنجیده باشی عذر از آن بخواه عرض کرد میخواهم که از
بلای جان ایمن باشم فرمود که زبان خود را از بد گفتن
نگاه دار عرض کرد میخواهم روزی کار و معیشت من با خیر
و برکت باشد فرمود شکر خدا تعالی بسیار کن و در همه
باب نعمتهای او را فراموش مکن عرض کرد میخواهم بدانم
توبه من قبول است یا نه فرمود که هر شان که دل خود
از معصیت پشیمان شوی والله اعلم بالصواب
شم ثلاثه طلب مدم زثلاثون لایش باپدر رحم پیانکرد که ممکن نشود
دامن می را بقدس کشت له زن کر ندانی این معمار ای مرد دم حزن
زلعل یار خواهم ضد شرقی قی قی بتازی دری قتب تصحیف
تصحیف اخا الوالد ما فارقی قی مادام اخ الام علی جهنک
نم پرده نخلو پرده چو در سر سم کو نه وجه بود در که چرخ با خارام نه تقالو

آن

گر بخواهی نام سیمین بدن رو تو قلب قلب را بر قلب قلب قلب زن

~~تن شدم زین سخن چالدم شد خراب فخارم بکن ای شه عالیجناب~~

~~زخم خواستم گفت مرا این جواب صلۀ باید ترا تا بهندم سراب~~

~~این هر دو~~ محمد یوسف ~~دو بیت~~

بجای

زخم خواستم گفت مرا این جواب وصلۀ باید ترا تا بهندم سراب

شدم زاین سخن چالدم شد اخراب فخارم بکن ای شه عالیجناب

شعله بیت

دو داکر بالا بشنید گر شان شعله بیت

روی دریا چی تیت با هن دریا گوهر است

که چینی چنین ادر ندی اولو به کهی چنین

خرانیدن کے لو اہار یا کلهی

عن قبل موکلی تعب البیع المعلوم لموکلی بالمبلغ المعلوم

بائع مشتری

۲ تبلیت

وشرطت الخیار لموکلی فی المدة المعلومة عن قبل موکلی

مشتریا

هکذا عن قبل موکلی صحت لموکلی با علم با علم

مشتری بائع بیع لموکل

فی المدة المعلومة تعقب المعاملة لموکلی هذا ما اشتر

بائع

در شنبه

بسم الله الرحمن الرحیم

ار سال که اول محرم در روز شنبه واقع شود دران سال زمستان
سرد شود و باد و باران بسیار باشد و یخ فراوان باشد و گندم
گران باشد و طاعون و مرگ کودکان بسیار باشد و آب بسیار کم
رسد و عسل کم شود و زنبوران بسیار باشد و زراعتها از آفتها
سلامت باشد و بعضی از درختان و میوه و انگور آفت برسد
و در روم حرب واقع شود و عرب با ایشان جنگ کنند و اسیر
و غنیمت بسیار از ایشان بدست عرب در آید و پادشاه را در جمیع امور
غلبه باشد به مشیت و اکابر و ابت و دیگر مرگ در میان چهارپایان بهم رسد
و اسباب از قولنج عارض شود در میان مردمان درد گلو و زکام و
ورمها و دردها بسیار باشد و در همه بلاد مرگ پیران و زنان
بسیار باشد خصوصا در عراق و بغداد و اطراف آن در میان
همه بلاد عرب و روم کارزار شود و عرب بر روم غالب آید و غنیمت
و امنیت در راه بسیار باشد در بحرین و نواحی آن باز اختلاف
بسیار در میان مردم پدید آید قحط و غلا در میان ایشان بهم رسد
و از عرب

و از عرب ترسان باشند و عمان بر ایشان تعدی میکنند و گیاه
در مزارع عرب بسیار باشد مرغان بسیار باشند و غن و گوشت و عسل
و کتان گران باشد در آخر سال کسی بر پادشاه خروج کند پادشاه بر وی غالب
آید و در این سال ملخها و آبلها و گرمی بسیار باشد و خرما در درخت
فاسد و ضایع شود و انگور و میوه در بلاد همدان و فارس نیکو باشد
و به درختان بلاد روم و بصره و اطراف آن آفت رسد و میوه
در اکثر بلاد گران باشد و زراعت و گندم بسیار باشد و اندکی آفتی به آنها
برسد و مرغان شکاری بسیار بمیرند و ظروف و مس و اشیاء و ابریشم
و موی و پوست گران و مرغ کم باشد در بلاد چین اختلاف عظیم
ظاهر گردد و شاید به نهب و غارت منتهی گردد و در بلاد همدان
میوه نیکو بهم آید و درختان بلاد روم و بصره و اطراف آن
آفت برسد و میوه در اکثر بلاد گران باشد و گندم بسیار باشد در
زمستان باران بسیار بارد و مزارعت بسیار باشد و در یکماه
شاید یکی از آفات و ماه منخسف گردد و نهب بسیار باشد.

شود و در یکجاه از زمین خون بسیار ریخته شود و گویند چنین
سال نحس است و قابیل هابیل را کشت اول خون ناحق که بر زمین ریخته
این بود اما آخرش نیک است و در حدیث وارد شده است که اول
خون که بر زمین ریخت خون حیض بود حضرت حوا علیها السلام
دید والله اعلم بالصواب و هر سال که اول محرم در روز یکشنبه واقع
شود زمستان نیکو گذرد و باران بسیار بارد و بعضی از درختان و
زراعتها را آفت رسد و دردهای مختلف و برگهای صعب شایع
شود و علتها کم باشد در اهواز شرط اعلی و وبا بهم رسد و در آخر
سال پادشاه را غلبه رود و به روایت دیگر در این سال زمستان
سرد شود و تابستان معتدل شود و میوه و حبوب و زراعت
در اکثر بلاد عراق نیکو باشد و آفت به میوهای بحرین و قطیف
و حوالی آن برسد و در بلاد مشرق و بلاد جبال ارزانی باشد
و گوسفند و شیر بسیار باشد و در شتران دیوانگی و وحشت بهم رسد و
اینکه کودکان بسیار باشند و زائیدن زنان بسیار دشوار باشد
در میان گاوان مرگ بهم رسد و در یکجاه درد بسیار بر دماغ
رسد شود و در آخر سال گرانی بهم رسد به سبب اختلاف سلاطین
غیر بلاد و بعضی در بلاد هند اطفال بسیار بمیرند و جو و گندم بسیار
باشد و اختلاف و جنگها در میان پادشاهان شود و هم چنین خلاف

در

در روز یکشنبه

در میان عامة الناس بسیار باشد و کارزار در میان عرب و عجم بسیار
واقع شود و در عامة الناس و خوشیها ایشان فتنه و حادثه شود در شام
و حرب و فتنهها پدید آید و حاکم بعضی از اطراف در انقلاب آورد و در
زمین جبال یعنی همدان و نواحی آن باشد گفتش بسیار واقع شود و در زلزل جلیل
القدر از ایشان کشته شود و پادشاه بابل بر ملوک مستولی گردد و
وزرای ملوک اختلاف ظاهر کرده و بر پادشاه بشورند و بگریزند
تا کشته شوند و گروه دیگر بر پادشاه طغیان کنند و مغلوب گردند و
کوکب ازین آسمان ظاهر گردد در ناحیه مشرق که دنباله داشته باشد
و آن بسبب حدوث قتل و غارت و گرانی گردد به این سبب علامة
وزیدن بادهای سخت و دفع مرض و بسیار دزدان صحراها و دریا
کنند و علتی گران باشد و حاجیان از غارت کنند تمام ماه یا بعضی از ماه نخف
کنند والله اعلم بالصواب و هر سال که اول محرم در روز دوشنبه
واقع شود زمستان نیکو گذرد و تابستان بسیار گرم باشد و باران
در وقتش بسیار بارد و گاو و گوسفند بسیار باشد و علتی بسیار باشد
و در نرخ خوردنیها در بلاد جبال یعنی در شهرهایی که در میان آذربایجان
و عراق و عرب و لرستان و فارس است و بعضی گویند یعنی همدان
و حوالی او ارزان باشد و میوه بسیار باشد و زنان بسیار بمیرند

در روز دوشنبه

و در آخر سال کسی بر پادشاه خروج کند در نواحی مشرق و بعضی از فارس را
ملک گیرد و زلزال در بلاد جبال بسیار باشد بروایت دیگر آب در این سال
فراوان باشد و شیر حیوانات بسیار باشد و باران بسیار بارد و حبوبات بسیار
باشد خصوصا عدس و ماش و باقلا و نرخها ارزان و غله فراوان
باشد خصوصا در فارس و همدان و ارزن و زراعات در هند و فرنگ
بسیار باشد و زردالو و سایر میوها در بلاد فارس و بصره و شام نیکو
بعمل آید و خربزه و خیار در ولایات مشرق و دهقان نیکو باشد و در این
سال خرما و میوه و گوشت و روغن فراوان باشد ولکن در میان مردم
زر کم میشود و برکت در کسب کار آنانه و همه کس متحیر و مضطرب باشند
در بلاد مشرق و اطراف هند و اسکندریه و مغرب مرگ بسیار
باشد و مرض سودا و دیوانگی بسیار باشد و در زمستان زفاف
و تزویج زنان بسیار باشد دریا طغیان کند و بعضی از بلاد
غرق کند و آب فرات و نیل کم باشد و باین سبب مدت ده ماه
در مصر قحط عظیم پدید آید و مواشی و چهارپایان در صحرا هلاک
باشند و زلزال در بلاد جبال و اطراف دریا بسیار باشد بلیه
و در آن

و از ران در بلده طیبه بهم رسد در میان مشایخ عرب فتنه و حادثه
شود و خاجر از نواحی مشرق بیرون آید و خروج کند در بلاد فارس
بیم و هراس عظیم از بعضی سلاطین بر رعیت حادثه شود و قلعه
در اطراف مشرق یا جنوب از تصرف اصحابش بیرون رود
و احتمال دارد که یکی از آفتاب و ماه منخسف گردد و مردم را
اضطراب پدید آید و نان کم گردد و در ترقی باشند و بر پادشاه
مشرق کسی خروج کند و حاجیان بسلامت بروند اما تشویشی از زر
برایشان برسد و الغیب از او نیاید والله اعلم بالصواب
و در سالی که اول محرم در روز سه شنبه باشد و زمستان سرد و [illegible]
و برف و یخ فراوان باشد و در بلاد [illegible] مشرق
گوسفند و علف بسیار باشد و بعضی از درختان انگور را آفت برسد
و در ناحیه شام و مشرق حادثه از آسمان ظاهر گردد که از آن
بسیار خلق بمیرند و بر پادشاه صاحب خروج قوی خروج کند
و پادشاه بر او غالب آید در زمین فارس بعضی از غله را آفت برسد
و در آخر سال نرخها گران شود و بروایت دیگر زراعت بسیار

بعمل آید و باران بسیار ببارد و فصل بهار نیکو باشد زرد و میوه
در بلاد جبل بسیار باشد و تب هم بسیار باشد و گندم و جو و عدس
فراوان و آب فرات طغیان کند و شاید در زمستان برف بسیار
بارد و در بصره لوبیه و ماش و باقلا فراوان باشد و خرما
کم بعمل آید و درازن آفت بهم رسد و در بلاد دهند و ستان
و به ختان بلاد و روم و شام آفت بهم رسد از سرما در بلاد
فارس از ملخ بر زراعتها آفت برسد و میوه در این سال
بسیار باشد و زر کم بعمل آید و گردکان و سوریز و بادام بسیار
باشد و زنجبار در اول سال در جمیع بلاد ارزان باشد و
پنبه گران و کاه ارزان باشد و عسل فراوان باشد و بر
خربزه آفت برسد و شکار در دریا بسیار باشد و افراز
سرما و گرما به غلات مغرب برسد و در بعض شهرها کبری
پادشاه خروج کند و در پادشاه عجم ترک اضطراب پدید
آید در میان عرب و عجم و اهل عراق قتال پدید آید و شیخ از
مشایخ عرب کشته شود در میان عرب و هوا شر ایشان در آخر
سالی اما

سال مرگی بهم رسد و در آخر سال ستاره دم دار پدید آید
که علامت جنگ و گرانی باشد یا سرخ عظیم ظاهر شود که
علامت هلاک بعضی وزرا باشد در شام و مصر منازعه و
فتنه بهم رسد والله اعلم بالصواب و هر سالی که اول محرم
در روز چهارشنبه واقع شود زمستان وسط باشد و در بهار
باران نافع ببارد و علامت و میوه در بلاد جبل و مشرق
بسیار باشد اما مردان بسیار بمیرند و در آخر سال در زمین بابل
و بلاد جبل آفت بمردم رسد و زنجبار اخباء ارزان باشد
و پادشاه بر دشمنان غالب آید و بروایت دیگر عسل در این سال
بسیار باشد و آب دجله طغیان کند و در بلاد شام مرگ بسیار
باشد اکثر اطفال بمیرد و ملخ مزروعات اهل شام را تلف کند
و در آخر سال قحط در میان ایشان بهم رسد و باران در این
سال بسیار ببارد که بسیاری از خانها و عمارتها منهدم
گردد و در ختان خرما ضایع گردد و برق عظیم ظاهر شود در دیارها
از طرف والی عجم به در رود و در سمت مشرق امیر جلیل القدر

کشته شود و حلال بق نیز بسیار کشته شوند صاحب خروج قوی
بر پادشاه غلبه کند و مدت خروج او امتداد یابد و احتمال
آن دارد که در بعض مواضع بر پادشاه زیادتی کنند و در
آخر سال در ناحیه فارس مرگ بسیار باشد و وحشیان صحرا و
مرغان شکاری بسیار باشند و شیر گاو نیکو باشد و بیع و شری و معا
ملات بسیار واقع شود و در شتران گرمی بهم رسد و شاید مرگ در
میان چهارپایان پدید آید و ملخ در فصل پاییز در زرع و مرض بسیار
باشد و در اطراف مدینه جنگ عظیمی روی دهد و مشایخ
و علما بسیار بمیرند و نقصان به پادشاه برسد و احوالش
متغیر و مضطرب شود و خوف و هراس بر او راه یابد بلاد
یمن از خوف و قتل غارت و خرابی پیدا شود بار معمور
شود و در میان عرب و اهل بادیه کوشش بسیار شود و بار
شهاوند و متاعها بیشه گران شود و کتان و ابریشم و حریر
ارزان شود و نیکو بعمل آید و در میان عرب و عجم جنگ شود و عجم
غالب شود بعرب و پادشاه روم بمیرد و در فصل پاییز

ایضا

ایضا مرض ظهور و غشی و حصبه بسیار باشد و خلاف و شورش
در میان سلاطین هند بهم رسد و بزرگی از عرب بمیرد و مردم
دیلم نیز بمیرد و بسیار فتنه در بلاد بصره و فارس و خراسان حادث
شود و خرابی بسیار بخراسان راه یابد والله اعلم بالصواب

پنجشنبه روز پنجم

و هر سال که اول محرم در روز پنجشنبه واقع شود زمستان ملایم
شود و در ناحیه مشرق گندم و میوه و عسل بسیار باشد و در اول
سال و آخر سال تب بسیار حادث شود و روم بر مسلمانان غلبه کنند
پس عرب بر ایشان غالب و مظفر باشند و در زمین سند محاربات
واقع شود و پادشاهان عرب مظفر باشند و در اول سال باد سختی
و سرما کم شود و ابر و رعد و باران بسیار باشد و در آخر سال
باران بسیار بارد و غلات و میوه ها در همه بلاد و جبال ارزان
و فراوان باشد و صحو سفر دریا در این سال نیکو باشد و شکار
ها بسیار باشد و روغن و نان گران شود و آب نیل طغیان کند
و روم باز بر مسلمانان حمله کنند و مسلمانان غالب شوند
بر ایشان و در بلاد جنگ بسیار واقع شود و شاید که یکی
از مشایخ ایشان کشته شود و در بعض از شهرها کسی بر پاد
شاه

خروج کند و منهزم گردد و کارزار در اکثر بلاد مخصوصا
در فارس بسیار رواج شود و دزدان و راه‌زنان دست
برآورند و حکام بر رعایا ستم کنند و بادهای تند بوزد که
درختان را بر کنند و در طایف و در نواحی آن فتنه در میان
عربان و پادشاه ایشان حادث شود و پادشاه غالب گردد در
بلاد حبشه و اطراف آنها کارزار بسیار شود و خوف بسیار
در میان بلاد در آن سبب ظاهر شود در ناحیه دریا فتنه حادث
و ابتدای ترکان بسیار باشد ولکن گوسفندان
فراوان باشد و شاید که ماه منخسف گردد و بروایت دیگر قسطنطنیه
که ... پادشاه اسلام مشغول باشد او را بکشند و یا بگریزد و
مفقود شود یا او را خلع نمایند و دیگر از ولایت عجم خرابی
رسد از ظلم پادشاه و ... و دزد در میان مردم
کم شود و خلق از تنگی معاش و کسادی بعضی آینه و برکت
و رونق بر شود و ... در میان خلایق برطرف شود
غارت رعیت عجم ... کنند و خلق بسیار را بکشند و ولایات ایشان را
خراب کنند و عربان بر رومیان بتازند و بعضی اماکن از تصرف
والیان روم بدر روند و پادشاه عجم را در اکثر جاها مغلوب
ادریه

رود و برف و باران در وسط سال بسیار ببارد ولیکن ببعضی جاها
... و برف بسیار بارد و از همه اطراف بر پادشاه رو آورد و دشمن
از طرف خراسان و طایفه ترکان و خوارزم در اواسط قحط
شمال حرکت کنند بجوانب دریا رسند و خرابی بسیار بجرجان و بعض
سیستان رسانند و ترکان بعجم بیایند و بر پادشاه غلبه آیند و خلق
بسیار از خوف و رعیت کشته و پایمال شوند آخر پادشاه بر ایشان غالب
آید و احتمال دارد که در این سال یا سال آینده پادشاه
عجم در دست دشمن بحرکت آید و بخراسان رود اما چنین
و بلد دیگر از راه پاید و در راه عارضه شود که متعذر توقف ...
و امرای خراسان و سکان بلد دنباله آن شوند و احتمال دارد که
لشکری از عجم در عراق و خراسان جمع شوند ... از
ولایت کفر نیز و پادشاه آید در اول سال گندم گران
و نان عزیز شود و در دریا ... آفت برپا شود و اضطراب عظیم
در اهل عمان راه پاید و اکثر ولایات خراب شود و بعضی ...
... در بعضی اماکن ... والیان بخارا
افتد ... در دربار پادشاه است

غلبهٔ صاحبان خروج و جنه امر جلیل القدر کشته شود و قوت
علما بسیار شود و در میان [illegible] طائفه جنگ و نزاع بسیار شود و
اگر آفتاب کسوف کند بعضی اماکن از تقرب والیان اسلام بدر
رود والله اعلم بالصواب و هر سال که اول محرم در روز
جمعه واقع شود زمستان سرما بسیار شود و باران کم بارد و آب
رودها کم شود و در ولایت [illegible] از [illegible] [illegible] غله
کم شود و مرگ در میان مردم بسیار باشد و در ناحیهٔ مغرب
گرانی باشد و بعضی از [illegible] آفت رسد و [illegible] برجا
رسد غلبهٔ عظیم بهم رسد و بروایت دیگر غلات در مصر و
شام و [illegible] کم [illegible] آید و گرانی در بلاد [illegible] و بلاد [illegible]
[illegible] و اطراف [illegible] واقع شود و ارزانی بسیار در
بلاد فارس [illegible] و غلات بصره و عراق نیکو ولیکن از [illegible]
سلاطین و عمال ستمها بر ایشان برسد و غلات در بلاد
جبل و [illegible] و نواحی آن [illegible] آید و آب دجله [illegible]
طغیان کند که شهر بغداد [illegible] غرق گردد و بادشاهی از
شاهان هند بمیرند در ماه ربیع الآخر یا جمادی الثانی و در [illegible]
بیمار

بسیار و در میان مردم بیماری بسیار شود خصوصا [illegible] و درد گلو و درد
پشت و زحمها در حلق و امراض شکم و حلق [illegible]
ملخها و دردهای بسیار باشد و زنان آبستنی فرزند بسیار از [illegible]
بمیرند و امیری از شام ظاهر گردد و بر مدینهٔ حضرت رسول ۲۳
مستولی شود و ملخ در بعضی بلاد غالب گردد و اگر ستارهٔ دم
داری ظاهر گردد فتنهای عظیم از آن ظهور رسد و کسی [illegible]
شاه خروج کند و گرد آن [illegible] برآورند [illegible]
[illegible] کردند و در زمین عراق حرب عظیم و اختلاف و اضطرا
بسیار شود و در اطفال دردهای بسیار شود و آب
چشمها بسیار [illegible] باشد [illegible]

حسین ۱۰ ج ۲	۱۲ ۱۳	[illegible]
احمد ۱۵ ج ۱	۱۰ ابره ج ۱	عیس ۸ ج ۱
[illegible]	ع ۱۳ ج ۱	احمد عزه ج ۲
ابراہیم ج ۱	اشرف ج ۲	[illegible]
[illegible] ج ۲	عمر ۱۵ ج ۲	[illegible]

حاصلا قربان یوسف ادینی

حبا صبا حسین